

**STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ
Vlašim, Zámek 1**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ SLUŽBY**

OBOR VZDĚLÁNÍ

STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ SLUŽBY
65-51-E/01

1. OBSAH

1. OBSAH	2
2. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
3. PROFIL ABSOLVENTA	4
4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	6
5. UČEBNÍ PLÁN	19
6. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP	20
7. UČEBNÍ OSNOVY	21
7.1 Český jazyk a literatura	21
7.2 Anglický jazyk.....	29
7.3 Občanská nauka.....	36
7.4 Matematika	44
7.5 Tělesná výchova	48
7.6 Informatika	59
7.7 Technologie.....	65
7.8 Potraviny a výživa.....	73
7.9 Zařízení provozoven	79
7.10 Stolničení.....	84
7.11 Odborný výcvik.....	89
8. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	97
9. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY.....	99
10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	100
11. SEZNAM AUTORŮ	103

2. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s výučním listem
Úroveň vzdělání EQF:	3
Délka a forma vzdělávání:	3 roky, denní
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem
Číslo jednací:	č. j.: SŠ-VL/15/2022/INT

.....
podpis ředitele školy

razítko školy

3. PROFIL ABSOLVENTA

Kód oboru vzdělání:

65-51-E/01

Název oboru vzdělání:

Stravovací a ubytovací služby

Pracovní uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní zejména ve stravovacích službách při výrobě pokrmů jako pomocný kuchař. Je připraven pracovat v provozovnách veřejného a účelového stravování, v provozovnách rychlého občerstvení apod. Uplatnění najde zejména v pozici zaměstnance ve velkých, středně velkých i malých stravovacích provozech.

Absolvent ovládá techniky skladování a ošetření potravin a nápojů, přípravu teplých a studených pokrmů a nápojů, přípravu pokrmů z polotovarů, moučnicků apod. Ovládá techniky výdeje pokrmů, jednoduché obsluhy, obsluhu a používání strojů a zařízení v kuchyni. Prakticky aplikuje osvojené vědomosti a dovednosti z teoretického vyučování do praxe. Absolvent dokáže jednat s lidmi.

Očekávané kompetence absolventa

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

- orientoval se v potřebných informacích a pracoval s nimi uvážlivě;
- byl schopen používat prostředky informační a komunikační technologie ke komunikaci, pro získávání a zpracování informací ve všech oblastech, zejména v pracovním a osobním životě;
- měl aktivní přístup k životu, včetně života občanského a k řešení problémů;
- jednal a komunikoval slušně a odpovědně, vážil si vytvořených hodnot;
- respektoval lidská práva a vážil si lidského života;
- chránil životní prostředí v pracovním i osobním životě;
- jednal hospodárně v pracovním i osobním životě;
- pociťoval odpovědnost za své zdraví, usiloval o zdravý životní styl a zdokonalování své tělesné zdatnosti;
- znal své reálné odborné a osobnostní kvality, uměl konstruktivně zvažovat své možnosti v oblasti profesní dráhy;
- měl reálnou představu o kvalitě své práce, pracoval svědomitě a pečlivě, snažil se dosahovat co nejlepších výsledků a konstruktivně přistupovat k důvodné kritice a k odstraňování vzniklých nedostatků;
- měl základní přehled o nabídce profesních a vzdělávacích možností a příležitostí v regionu, uměl posoudit a zjistit možnosti svého pracovního uplatnění a jim odpovídající potřeby dalšího vzdělávání;
- prezentoval vhodným způsobem výsledky své práce i dispozice k dalšímu profesnímu i osobnostnímu rozvoji;
- uvažoval a jednal ekonomicky v osobním i pracovním životě (bral v úvahu náklady, výnosy a zisk každé činnosti), pracoval hospodárně a snažil se o loajálnost v pozici zaměstnance;
- dodržoval zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a hygieně práce, znal pracovní rizika spojená s výkonem svého povolání;
- pečoval o stroje a zařízení a prováděl jejich běžnou obsluhu a údržbu;
- rozvíjel své estetické cítění a tvůrčí přístup ve svém oboru.

Absolvent v oblasti výkonu profese:

- respektuje zásady bezpečnosti práce a hygienické předpisy;
- prakticky využívá poznatky o různých druzích surovin, používaných strojích a zařízeních a technologických postupech při zhotovování pokrmů;
- ovládá zásady správného skladování a opracování potravin;
- připravuje a uspořádává své pracoviště ve výrobním i odbytovém středisku;
- posoudí vlastnosti jednotlivých druhů potravin a nápojů a zvolí vhodný technologický postup při zhotovování pokrmů;

- orientuje se v technologických postupech přípravy pokrmů;
- orientuje se v recepturách teplých, studených a dietních pokrmů a využívá uvedených norem;
- určuje spotřebu základních surovin a konveniencí, normuje pokrmy a nápoje;
- kontroluje kvalitu provedené práce;
- používá vhodný inventář, používá různé formy prodeje a ovládá základy jednoduché obsluhy v různých druzích odbytových středisek.

Předpoklady absolventa pro další rozvoj v pracovním, občanském i osobním životě:

- čte s porozuměním texty verbální, ikonické (tabulky, grafy, schémata, výkresy);
- dovede se vyjadřovat v mateřském jazyce i v cizím jazyce přiměřeně situaci každodenního a pracovního života;
- má základní znalosti o fungování multikulturní demokratické společnosti;
- má základní znalosti v oblasti právního vědomí;
- má vědomosti a dovednosti potřebné k orientaci na trhu práce, v podnikových činnostech a v pracovně právních vztazích;
- má základní numerické znalosti;
- zná zásady správné životosprávy, relaxace a regenerace duševních a fyzických sil, umí poskytnout první pomoc při úrazu a náhlém onemocnění;
- dovede identifikovat běžné problémy, s nimiž se v životě setká a hledat způsoby jejich řešení.

Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání:

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, absolvent dosahuje středního vzdělání s výučním listem. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí Zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění. Žák ukončí vzdělávání, pokud úspěšně složí všechny části závěrečné zkoušky (písemná, praktická a ústní část). Dokladem o dosažení stupně vzdělávání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru různými školeními a kurzy.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Organizace výuky

Příprava žáků je organizována jako tříleté denní studium. V prvním a druhém ročníku se střídá vždy jeden týden teoretické výuky a jeden týden odborného výcviku v rozsahu stanoveném učebním plánem. Ve třetím ročníku se ve čtrnáctidenním cyklu uskuteční tři dny teoretické výuky a sedm dnů odborného výcviku. Praktické vyučování probíhá v odborné učebně školy, na pracovištích školy a na smluvních pracovištích u právnických a fyzických osob. Smluvní zajištění praktického vyučování žáků je realizováno v souladu s ustanovením § 65 školského zákona v podnikové sféře u právnických a fyzických osob na základě smlouvy o výuce. Smlouva je uzavírána na dobu neurčitou nebo na 1 školní rok.

V pololetí se žáci v provozovnách prostrídají. Snahou SOŠ a SOU je vystřídat jednotlivé skupiny žáků v různých typech provozu (restaurace, hotely, závodní a školní jídelny) s ohledem na potřeby žáků i školy. Výuka u smluvních partnerů probíhá pod vedením instruktorů z řad zkušených pracovníků těchto firem a je kontrolována učiteli odborného výcviku nebo vedoucím učitelem odborného výcviku.

Teoretické předměty se vyučují v kmenových učebnách, které jsou vybaveny běžnou technikou (tabule, vizualizér, video, dataprojektory). Pro výuku cizího jazyka mají učitelé k dispozici PC, magnetofony. Výuka tělesné výchovy probíhá na vlastních sportovištích, ve sportovní hale a na atletickém stadionu.

Výuka informatiky probíhá v odborných učebnách. Každý žák má k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet.

Pojetí vzdělávacího programu

Učební obor se specializuje na přípravu žáků v oblasti poskytování stravovacích služeb. Je náročný na manuální a intelektové dovednosti žáků při uplatnění tvořivého a logického myšlení a estetického vnímání. Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky.

Obecným cílem vzdělávacího programu je připravit pracovníka, který se dobře umístí na trhu práce, případně bude schopen reagovat na měnící se podmínky trhu práce. Cílem vzdělávacího programu je poskytnout žákům určité množství všeobecných a odborných poznatků a dovedností pro práci pomocného kuchaře i obsluhujícího personálu. Všeobecně vzdělávací předměty upevňují, rozšiřují a prohlubují všeobecné znalosti a dovednosti žáka a vytvářejí předpoklady pro odborné vzdělávání.

Při sestavování obsahu vzdělávání jsou respektovány požadavky sociálních partnerů, a proto byly disponibilní hodiny využity především pro posílení odborných předmětů a dále pro zařazení výuky předmětu Anglický jazyk. Učivo odborných předmětů je vybráno s ohledem na možnosti pracovního uplatnění absolventa v různých typech provozních jednotek v regionu.

Odborné předměty jsou zaměřeny na získání přehledu o potravinách a nápojích, jejich vlastnostech, způsobu skladování a ošetřování, zpracování surovin a osvojení technologických postupů při přípravě pokrmů a nápojů. Technologie a praktická příprava je zaměřena na pokrmy studené, teplé a cukrářské kuchyně. V teoretické výuce se žáci seznamují se zařízením gastronomických provozoven a používaným inventářem, získávají vědomosti o stolničení a učí se základním pravidlům jednoduché obsluhy. Obsah odborných předmětů je předmětně koordinován s odborným výcvikem. Cílem odborného výcviku je praktické osvojení dovedností a aplikace všeobecných a odborných dovedností. V teorii i praxi jsou žáci vedeni k hospodárnému zacházení s potravinami a k ekologickému chování, ke slušnému chování a k dodržování hygienických předpisů a předpisů bezpečnosti práce.

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokroky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat adekvátní techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo rozpoznat jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhnout způsob řešení;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.

Absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při oficiálním jednání (např. při jednání se zaměstnavatelem, na úřadech);
- formulovat srozumitelně své myšlenky;
- naslouchat pozorně druhým, tzn. vyjadřovat se přiměřeně tématu diskuse;
- zpracovávat věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti (žádosti a podání na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis aj.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni podle svých schopností a možností stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.

Absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci;
- být finančně gramotný.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali podle svých schopností a možností hodnoty, postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostít se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

Absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat vhodně s potenciálními zaměstnavateli;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích včetně efektivního nakládání s financemi.

Absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali podle svých schopností a možností s osobním počítačem, s jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi.

Absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence);
- aplikovat zásady kyberbezpečnosti a wellbeingu.

Odborné kompetence**Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**

Absolventi by měli:

- chápat bezpečnost práce, jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků);
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.);
- rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- být vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a snažit se poskytnout první pomoc.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Absolventi by měli:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;

- dodržovat stanovené normy (standards) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb a zohledňovat požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Absolventi by měli:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařit s finančními prostředky;
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Uplatňovat požadavky na hygienu v gastronomii

Absolventi by měli:

- dodržovat osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností;
- dodržovat předepsaný dress code daného zařízení;
- provádět úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů a dodržovat sanitační řád;
- skladovat suroviny a nápoje v souladu s požadavky na jejich uskladnění a na hygienu;
- provádět úklid a čištění skladovacích prostor.

Ovládat přípravu vybraných druhů pokrmů a nápojů

Absolventi by měli:

- pomáhat při přípravě pokrmů;
- připravovat teplé pokrmy a přílohy;
- připravovat jednoduché moučníky;
- připravovat vybrané studené pokrmy;
- připravovat teplé nápoje;
- čistit, udržovat a zabezpečovat inventář po jeho použití;
- dodržovat posloupnost prací a časový harmonogram;
- udržovat a zabezpečovat použitý inventář;
- pod dozorem používat a udržovat technická a technologická zařízení v gastronomickém provozu;
- využívat možnost vzdělávacího programu Kulinářské umění.

Průřezová témata

Zařazení průřezových témat do výuky je zaměřeno tak, aby si žák uvědomil vzájemnou použitelnost a souvislost znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Průřezová témata výrazně formují charakter žáků a jejich postoje, jsou zařazována do všech ročníků vždy podle vhodné vazby na učivo, prostupují celým vzděláváním a promítají se v řadě činností ve výuce, v žákovských projektech i dalších aktivitách školy jako jsou besedy, exkurze, přímá pracovní činnost žáků (praxe).

Občan v demokratické společnosti

Téma napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména v prvním ročníku se zařazují témata k pochopení postavení člověka ve společnosti, formování postojů žáků, aby byli schopni vytvořit dobrý třídní kolektiv, dovedli se navzájem respektovat a pomáhat si. Další oblastí je formování názorů mladých lidí a orientace na správné hodnoty života, formování povědomí o nebezpečí návykových látek, nebezpečí šikany, o pěstování zdravého životního stylu. Velký význam má jednotný přístup všech pedagogů k chování žáků. Žáci i pedagogové jsou si vědomi, že všichni vytváří image školy, zvláště ve vztahu k veřejnosti. Do této oblasti spadá i vyhledávání problémových

žáků, kteří narušují kolektiv a řešení těchto situací ve spolupráci s výchovným poradcem, metodikem prevence a speciálním pedagogem.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Člověk a životní prostředí

Téma vede k pochopení významu přírody a správného chování člověka v přírodě. Toto téma se dobře začleňuje do odborného učiva, kde se klade důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, správném hospodaření se surovinami a výrobky, na odpovědnosti člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti. Formou rozhovorů či besed si žáci uvědomují souvislost různých činností člověka s životním prostředím. Téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Člověk a svět práce

Téma je vhodně realizováno v motivačních metodách, kdy je v žácích formován dobrý vztah ke zvolenému oboru. Seznamují se s náročností oboru, učitelé pěstují v žácích touhu po uplatnění a odborném růstu, učí je řešit problémové situace. Jsou procvičovány dovednosti, které mohou žákům pomoci při hledání zaměstnání – sepsání žádosti o místo, sepsání životopisu, vyhledávání nabídek, nácvik rozhovorů a další. Cílem je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky.

Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti, a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života. Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů.

1. Individuální příprava na pracovní trh:

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání:

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce:

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;

- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti:

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Člověk a digitální svět

Realizace tématu spočívá ve zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií. Práce s nimi patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života;
- v souvislosti s prací s prostředky informačních a komunikačních technologií porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu;
- využívali kreativně, ale kriticky AI (artificial intelligence);
- posuzovali objektivitu a spolehlivost výstupů AI s pomocí původních zdrojů;
- uměli klást otázky, hledat chyby a ověřovat zdroje.

Výuka předmětu ICT je rozložena do tří ročníků. Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Těžiště výuky informačních a komunikačních technologií je v provádění praktických úkolů. Seznamování se s metodami a prostředky informačních a komunikačních technologií probíhá formou ukázky nových činností a jejich následným praktickým vyzkoušením na počítači. Upevňování poznatků a dovedností podporují praktické úlohy, které jsou realizovány formou různých cvičení, samostatných prací, souhrnných prací, projektů, či testů s použitím počítače.

Vyučovací metody

Jsou voleny s ohledem na obsah konkrétního učiva a výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Učitelé volí metody podle svých potřeb a zkušeností a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu. Uplatňují vhodnou motivaci, která stimuluje práci žáků a nejčastěji se opírá o zájem o zvolený učební obor. Podobně aplikační příklady jsou vybírány tak, aby se týkaly problematiky odborných předmětů. Důraz je kladen na podporu samostatné práce žáků, především na osobní zodpovědnost a samostatnost, v rámci skupinové práce na schopnost kooperace a týmové spolupráce se záměrem odpovídajícího sebehodnocení a poznání svých možností a ovlivňování žákovských postojů, brainstorming, referáty, prezentace písemné, ústní a jiné, společné hodnocení, analýza výsledků. Důležitou složkou teoretické výuky je používání názorných pomůcek v různé formě, které žákovi usnadňují pochopení učiva jako vzorky, nástěnné obrazy, zvukové nahrávky, instruktážní a výuková videa, exkurze.

K procvičování a upevňování učiva se využívají různé formy ústních, písemných a praktických cvičení, soutěže, simulační metody, projekty apod. Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka. Součástí výuky jsou besedy s odborníky, návštěvy výstav, odborné exkurze, soutěže a různé formy zapojení žáků do prezentačních akcí školy.

Praktické vyučování umožňuje žákům využití teoretických poznatků v praxi, ověření a rozšíření odborných znalostí a pěstování dovedností potřebných pro daný obor tak, aby žák získal jistotu při provádění praktických činností, byl samostatný, dokázal prakticky použít nabyté znalosti při řešení a plnění praktického úkolu. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za plnění úkolů a kvalitu vykonané práce jednotlivce i kolektivu. Používané metody rozvíjejí komunikační dovednosti, estetické cítění, upevňování pracovních návyků.

Přehled vyučovacích metod

a) Metody monologické jsou založené na využití souvislého mluveného projevu jednotlivce (učitele či žáka):

- metoda vyprávění je typická konkrétností, epičností, živostí, bohatostí představ, umožňuje poučovat, zajišťuje určitou míru jednoduchosti, u starších žáků slouží jako metoda pomocná;
- metoda vysvětlování se uplatňuje tehdy, jde-li o osvojování látky pojmové povahy, rozvíjí logické myšlení žáků, používají se s ní metody názorné, demonstrační, ke zvýšení aktivity posluchačů se spojuje s metodou rozhovoru, s problémovým vyučováním a s prvky metod praktických;
- metoda výkladu objasňuje žákům logicky utříděné odborné pojmy, poukazuje na vztahy mezi jevy, pojmy apod.

b) Metody práce s tištěným textem, případně s grafickými znázorněními, při kterých je zdrojem poznání slovo:

- metoda reproduktivní, kdy se žák učí informacím, které jsou v textu;
- metoda produktivní, kdy text podněcuje tvořivou činnost např. řešení problémů, o nichž text pojednává nebo žák sám text vytváří (zpracovává recenze, metodické pomůcky, písemné práce), používají se učebnice, čítanky, cvičebnice, časopisy, slovníky, encyklopedie, historické prameny, krásná literatura, antologie, ale i texty zpracované vyučujícími.

c) Metody dialogické – rozhovor, dialog, diskuse, jejichž základem jsou správně a přesně formulované otázky:

- výukový rozhovor objasňující využívaný pro pochopení daného učiva;
- opakující či procvičující rozhovor využívaný pro upevnění a opakování učiva;
- shrnující rozhovor napomáhá shrnutí poznatků;
- problémový rozhovor využívaný pro řešení problémů, rozvíjení tvořivosti a myšlení.

d) Metody názorně demonstrační a metody praktických činností žáků, jejichž cílem je názornost:

- metoda ilustrace, která doplňuje slovní výklad – schémata, kresby, diagramy, obrazy, mapy, tabulky;
- metoda demonstrace využívá princip názornosti – film, fotografie, zpětná projekce, obrazový materiál;
- metoda exkurze – knihovna, muzeum, průmyslový závod, výstavy, ...;
- metoda instruktáže je kombinovaná metoda, která zahrnuje vysvětlování, předvádění a vlastní nácvik;
- metoda systematické pracovní praxe, umožňuje žákům v podmínkách reálného života uplatňovat vědomosti a dovednosti, které si osvojili dříve.

e) Rozborové, situační, projektové a inscenační metody, jejichž hlavní činností je analyticko-syntetický postup, který se uplatňuje při samostatném řešení problémů:

- rozborová metoda používá analýzu textových materiálů, chování osob;
- situační metoda je metodou rozboru situace z profesního či osobního života;

- inscenační metoda je hraní určité sociální situace a přijímání konkrétní sociální role.

Hodnocení žáků

Při hodnocení žáků je používáno numerické a slovní hodnocení.

Hodnocení žáků vyplývá z dílčí klasifikace žáka během pololetí. Vyučující využívají k hodnocení znalostí žáka různé druhy zkoušek - písemné práce vypracované jednotlivci i výsledky skupinové práce, praktické práce nebo ústní zkoušení, aj., sledují průběžně výkon žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenost na vyučování.

Při klasifikaci je hodnocena ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, samostatnost a tvořivost. V předmětech praktického zaměření se hodnotí také vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa. Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování a vystupování žáků, prezentování školy, výsledky žáků při soutěžích apod.

Celkové hodnocení žáka v jednotlivých povinných i nepovinných vyučovacích předmětech se uskutečňuje formou klasifikace na konci prvního a druhého pololetí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně, nebo podle menších podnětů učitele, uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně, nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje

poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby klasifikace za první pololetí byla ukončena nejpozději do 2 měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Vzhledem k tomu, že učivo příslušného vyučovacího předmětu ve druhém pololetí navazuje na učivo v prvním pololetí, je nezbytné, aby žák, který úspěšně ukončí klasifikaci tohoto předmětu až ve druhém pololetí, zvládl také učivo pololetí prvního.

Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně, nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, Krajský úřad.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

Obecné zásady individuálního vzdělávacího plánu:

- není nezbytná pravidelná docházka do vyučování, absence ve vyučování není evidována v třídní knize, není třeba ji omlouvat;
- ukončení klasifikace vždy nejpozději v řádném termínu ukončení klasifikace dané třídy;
- povinností žáka je dohodnout si termíny a formu zkoušení (písemná, ústní před třídou, komisionální) s vyučujícími všech předmětů ve spolupráci s třídním učitelem;
- odborný výcvik je nezbytné absolvovat v plném rozsahu a ve všech ročnících.

Případné problémy (změny termínů zkoušení, praxí aj.) je třeba řešit bezodkladně s vyučujícími dotyčných předmětů a informovat o nich průběžně třídního učitele

Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje školní řád včetně jeho dodatků a pravidla slušného chování, jednání a vystupování ve škole i na veřejnosti. Má kladný vztah ke škole i třídě. Dopouští se pouze méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se dopustil závažnějšího přestupku proti školnímu řádu (více hodin neomluvené absence, nevhodné chování vůči učitelům, zaměstnancům školy nebo jiným osobám při vyučování, praktickém vyučování nebo v souvislosti s ním, opakované kouření v areálu školy, podvádění apod.), zpravidla mu již předtím bylo uděleno další kázeňské opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele), nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků (pozdní příchody do vyučování a jednotlivých hodin, nevhodné oblečení a úprava zevnějšku, neplnění úkolů zadanych učitelem apod.). Žák je však přístupný výchovnému působení a zpravidla se snaží své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti školnímu řádu - např. několik dnů neomluvené absence. Zvláště hrubý slovní nebo úmyslný fyzický útok vůči jinému žákovi a pracovníkům školy vč. domova mládeže a školní jídelny. Opakované slovní nebo úmyslné fyzické útoky vůči jinému žákovi a pracovníkům školy vč. domova mládeže a školní jídelny. Jednání vůči spolužákovi, které lze klasifikovat jako šikanování. Prokázaná krádež ve škole, na akci organizované školou vč. praxí, na domově mládeže. Nošení, distribuce a zneužívání návykových látek ve škole, domově mládeže a akcích organizovaných školou ve smyslu platné legislativy. Opakované požívání alkoholických nápojů ve škole, domově mládeže a akcích organizovaných školou aj. velmi závažné přestupky. Zpravidla mu již předtím bylo uděleno další kázeňské opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele), případně i podmíněné vyloučení ze studia. Žák je málo přístupný výchovnému působení a zpravidla se ani nesnaží své chyby napravit.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním
- prospěl (a)
- neprospěl (a)

Specifikace stupňů celkového hodnocení podle vyhlášky č.13/ 2005 Sb., o středním vzdělávání, § 3 v platném znění.

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikován v žádném povinném předmětu stupněm horším než 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

5. UČEBNÍ PLÁN

Název školního vzdělávacího programu: Stravovací a ubytovací služby
 Kód oboru vzdělání: 65-51-E/01
 Název oboru vzdělání: Stravovací a ubytovací služby
 Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní forma
 Platnost: od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem

Přehled vyučovacích předmětů a jejich hodinové dotace, rozvržení do ročníků, celkové počty vyučovacích hodin

65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby			
Učební plán			
Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Český jazyk a literatura	1,5	1,5	0
Anglický jazyk	1	1	1
Občanská nauka	1	1	1
Matematika	1,5	1,5	0
Tělesná výchova	1	1	1
Informatika	1	1	1
Technologie	4	4	3
Potraviny a výživa	3	2	1
Zařízení provozoven	1	1	0
Stolničení	1	2	2
Odborný výcvik	15	16	23
Celkem	31	32	33

Přehled využití vyučovacích týdnů ve školním roce

65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby			
Učební plán			
Činnost	Počet týdnů v ročníku		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	30
Časová rezerva (opakování učiva, exkurze, výchovně vzdělávací akce)	6	6	7
Závěrečná zkouška	0	0	3
Celkem	40	40	40

6. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP

Škola:	SOŠ a SOU, Vlašim, Zámek 1									
Kód a název RVP	65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby									
Název ŠVP:	Stravovací a ubytovací služby									
RVP				ŠVP						
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání			Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium					
	týdenních		celkových		1. r.	2. r.	3. r.	kontrola	součet	celkem
Jazykové vzdělávání				Český jazyk a literatura	1	1	0	2	68	68
- český jazyk a literatura	2		64							
- cizí jazyk	0	3	96	Anglický jazyk	1	1	1	3	98	98
Občanský vzdělávací základ	3		96	Občanská nauka	1	1	1	3	98	98
Matematické vzdělávání	3		96	Matematika	1,5	1,5	0	3	102	102
Estetické vzdělávání	1		32	Český jazyk a literatura	0,5	0,5	0	1	34	34
Vzdělávání pro zdraví	3		96	Tělesná výchova	1	1	1	3	98	98
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3		96	Informatika	1	1	1	3	98	98
Chování pracovníků ve službách	8	20,5	256	Technologie	2	2	1	5	166	925
				Stolničení	0,5	1	1	2,5	81	
				Zařízení provozoven	0,5	0,5	0	1	34	
				Odborný výcvik	5	6	9	20	644	
Stravovací služby	33	16,5	1056	Potraviny a výživa	3	2	1	6	200	1611
				Technologie	2	2	2	6	196	
				Stolničení	0,5	1	1	2,5	81	
				Zařízení provozoven	0,5	0,5	0	1	34	
				Odborný výcvik	10	10	14	34	1100	
Disponibilní hodiny	40		1280	vyčerpáno/zbývá	40/0					
Celkem	96	40	3072	Celkem	31	32	33	96	3132	3132

7. UČEBNÍ OSNOVY

7.1 Český jazyk a literatura

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků, začlenit jazykové návyky do mimoškolních souvislostí a rozvíjet čtenářskou gramotnost. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Výuka by měla doplňovat dosavadní znalosti a měla by být zaměřena na využívání vědomostí a dovedností v praktickém životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali funkci spisovného mateřského jazyka, poznali základní jazykové normy, kategorie (s ohledem na výuku cizích jazyků);
- chápali rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním, dokázali rozeznat, kdy je vhodné či nevhodné použít tvarů z obou oblastí;
- pochopili, že dorozumívat se s lidmi je základní potřebou lidského života;
- rozvíjeli výstižně a jazykově správně své vyjadřování;
- tyto vědomosti a dovednosti dovedli prakticky využívat v písemném a ústním projevu;
- chápali význam umění pro člověka, znali cenu kulturních památek, vážili si jich a ctíli je;
- uměli využívat poznatků z teorie literatury k hlubšímu porozumění uměleckým textům a dovedli vyjádřit vlastní zážitek z poznání uměleckých děl;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- zaujímali vlastní postoj, který vhodnými argumenty vysvětlí a obhájí;
- byli tolerantní k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- získali přehled o kulturním dění v regionu;
- dovedli slušně vystupovat;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, Estetické vzdělávání. Učivo je rozvrženo do tří oblastí.

Oblast mluvnice navazuje na znalosti ze základní školy o základech pravopisu, prohlubuje je a upevňuje je, rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti žáků, aby

pochopili rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou normou. Žáci pracují s jazykovými příručkami, Pravidly českého pravopisu, jazykovými slovníky.

Oblast slohu se věnuje sestavení jednoduchého vypravování, zdokonalování kultury osobního projevu, správnému, srozumitelnému, jasnému a věcnému vyjadřování a jeho použití v běžných životních situacích, zdokonalování komunikativních dovedností. Žáci si prohlubují kulturnost vyjadřování a vystupování s ohledem na zvolený učební obor.

Oblast literatury je zaměřena na rozlišování základních literárních druhů a žánrů na základě četby ukázek, upevňování znalostí o významných dílech naší i světové literatury od nejstarších dob do současnosti.

Výuka českého jazyka a literatury využívá znalostí ze základní školy a mezipředmětově se doplňuje s předměty občanská nauka, cizí jazyk, ICT, odborné předměty (podle jednotlivých učebních oborů).

Výukové strategie

Využité metody:

dialog, přednáška, výklad, beseda, řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce, doplňování, testy, frontální opakování, motivace, soutěže. Vyhledávání informací v odborných publikacích, učebnicích, na internetu atd.

Další formy:

- četba a interpretace konkrétních ukázek z literárních děl;
- referáty o přečtených knihách či zhlédnutých filmech (samostatná vystoupení před spolužáky);
- návštěva místní knihovny a muzea, filmových a divadelních představení;
- dramatizace uměleckého textu;
- prohlubování čtenářských dovedností.

Hodnocení žáků

Při hodnocení žáka v předmětu Český jazyk a literatura klademe důraz zvláště na:

- úroveň zvládnutí poznatků o českém pravopise a schopnosti jej aplikovat v konkrétních případech;
- dovednost kritické práce s texty;
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.
- samostatnost úsudku žáka a dovednost výstižně formulovat své myšlenky, zvládnutí správné argumentace a diskuse;
- schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty;
- zájem žáků o estetické a funkční normy.

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu, k plnění studijních povinností a budou zohledňovány jejich schopnosti a předpoklady pro vzdělávání. Hodnocení bude v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák/absolvent:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- využívá různé informační zdroje;
- sleduje pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák/absolvent:

- samostatně řeší běžné pracovní i mimopracovní problémy;
- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit;
- využívá zkušenosti a vědomosti, spolupracuje v týmu.

Komunikativní kompetence

Žák/absolvent:

- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeby a charakteru odborné kvalifikace;
- aktivně se účastnit diskusí, formuluje a obhajuje své názory;
- pochopí výhody znalosti cizích jazyků.

Personální a sociální kompetence

Žák/absolvent:

- přijímá a zodpovědně plní svěřené úkoly;
- pracuje v týmu;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák/absolvent:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném;
- uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti;
- uznává hodnoty a tradice svého národa a jedná v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák/absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru;
- zná obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů;
- rozumí podstatě a principům podnikání.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- základním způsobem používá textové editory pro tvorbu a úpravu jednoduchých textů, jako jsou osobní dopisy nebo krátké zprávy;
- pracuje s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich základní zpracování (např. hledání informací na internetu pro potřeby výuky);
- učí se, jak si ukládat a organizovat své práce na počítači i v cloudu, aby se k nim mohl snadno vrátit později;
- při práci s elektronickými texty rozvíjí základní čtenářské dovednosti, jako je orientace v textu a porozumění obsahu;
- je veden k uvědomění si důležitosti respektování autorských práv a k dodržování základních pravidel etického chování při používání digitálních technologií;
- v rámci práce s literárním textem používá digitální nástroje pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů;
- je podporován v používání digitálních technologií k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů;
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získává a pracuje s informacemi z ověřených zdrojů;
- je mediálně gramotný.

Odborné kompetence

Žák/absolvent:

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usiluje o co největší kvalitu své práce, výrobků a poskytovaných služeb;
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;

- uplatňuje moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích;
- ovládá technologii přípravy pokrmů včetně hygienických zásad;
- vykonává obchodně-provozní aktivity.

Předmět Český jazyk a literatura se podílí především na rozvoji komunikativních klíčových kompetencí, svým obsahem, tématy a metodami výuky pomáhá rozvíjet také ostatní klíčové kompetence. V rámci tohoto vyučovacího předmětu se realizují též některá průřezová témata.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura se žáci učí ústně i písemně se prezentovat při vstupu na trh práce, formulovat svá očekávání a své priority, vyjadřovat se při úřední korespondenci, sestavit žádost, profesní životopis, podat inzerát a vytvořit na něj odpověď. Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně pracovali s informacemi a komunikačními prostředky a aby se dovedli orientovat v masových médiích, využívali je a kriticky hodnotili, naučili se odolávat myšlenkové manipulaci. Zároveň se v tomto předmětu žáci učí jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisy, učí se být tolerantními a zodpovědnými. Předmět Český jazyk a literatura také napomáhá tomu, aby si žáci vážili materiálních i duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách a hledat kompromisní řešení;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli odpovědní za vlastní život;
- naučili se formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- měli motivaci k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;
- se naučili vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- se naučili efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při řešení pracovních úkolů

- v rámci profese;
- se naučili používat základní a aplikační programové vybavení počítače;
- byli schopni orientovat se ve výpočetním systému, zvládali různá testová cvičení;
- se naučili kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence);
- se naučili porozumět zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Výuka probíhá:

1. ročník 1,5 hodiny týdně / celkem 51 hodin
 2. ročník 1,5 hodiny týdně / celkem 51 hodin

1. ročník

51 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zvládá pravidla českého pravopisu na určité úrovni podle svých možností a schopností; - dokáže určit ve větě základní větné členy; - dokáže vyjmenovat slovní druhy;	Opakování a upevňování základních vědomostí a dovedností z tvarosloví, skladby a pravopisu
- orientuje se v textu; - ovládá základní techniky čtení; - užívá klíčových slov při vyhledávání informací; - pracuje s jazykovými příručkami a s internetem;	Práce s textem a získávání informací - orientace v textu - druhy a techniky čtení - práce s informacemi a příručkami
- má přehled o knihovnách a jejich službách; - zjistí a podá potřebné informace z jemu dostupných informačních zdrojů; - samostatně zpracovává informace; - poradí sobě i jiným, kde lze informace získat;	Informatická výchova - knihovny a jejich služby - zpracování a zdroje informací - noviny, časopisy a jiná periodika - internet
- chápe jazyk jako systém; - rozliší spisovný jazyk a obecnou češtinu, rozpozná nářečí; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - vysvětlí, proč se učí českému jazyku; - sleduje změny ve slovní zásobě;	Národní jazyk a jeho útvary - čeština – mateřský jazyk - spisovný a nespisovný jazyk - demokratizace jazyka - jazyková kultura
- má přehled o způsobech obohacování slovní zásoby; - chápe odvozování, skládání a zkracování slov; - pracuje se slovníky a jazykovými příručkami; - nahradí cizí slovo českým ekvivalentem; - aktivně a správně používá odborné názvosloví svého oboru;	Slovní zásoba a její obohacování - způsoby obohacování slovní zásoby - terminologie příslušného oboru vzdělávání - tvoření slov - slova přejatá, internacionalismy

- uvědomuje si, co všechno ovlivňuje jeho jazykový projev; - ovládá základní postupy v běžné komunikaci;	Základy stylistiky - individuální styl - základní postupy v běžné komunikaci
- samostatně vypracuje zprávu, inzerát, odpověď na inzerát, reklamu; - dovede zvolit vhodný způsob zprostředkování informací; - dokáže písemně i ústně zhodnotit výsledky svého pozorování;	Projevy prostě sdělovací - krátké informační útvary - projevy mluvené a psané - práce s ukázkami, samostatná vystoupení žáků, mluvní cvičení
- vysvětlí základní pojmy související s vypravováním; - volí vhodné jazykové prostředky pro vypravování; - samostatně, ústně i písemně, zpracuje vypravování na dané i zvolené téma;	Vypravování - ukázky vypravování - kompozice a slovník vypravování - popis a charakteristika ve vypravování
- na různých cvičeních prohlubuje své jazykové znalosti a dovednosti;	Průběžné prohlubování jazykových znalostí a dovedností
- chápe význam umění pro člověka; - chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti; - chápe funkci literatury;	Umění a literatura - co je umění - literatura jako druh umění
- snaží se pochopit, proč číst a co nám dává literatura; - ovládá základní literární pojmy; - na základě práce s textem chápe rozdíl mezi prózou, poezií a dramatem; - vyjádří vlastní zážitek z četby nebo poslechu;	Základy teorie literatury - význam a funkce literatury - základní literární pojmy - rozdíl mezi poezií a prózou - literární interpretace
- respektuje lidové zvyky a tradice našich předků; - uvědomuje si, jak si lidé dříve vykládali svět;	Lidové umění - lidová slovesnost - mytologie
- má přehled o kulturních institucích v České republice i ve svém regionu, chápe jejich význam; - orientuje se v nabídce kulturních akcí v místě bydliště a školy; - navštěvuje kulturní akce; - dokáže zhodnotit tyto akce; - sleduje tisk;	Kultura - kulturní instituce v ČR a regionu - kultura bydlení, odívání - ochrana a využívání kulturních hodnot
- orientuje se vruzích literatury pro děti; - dokáže sám vybrat vhodnou dětskou literaturu; - chápe základní význam funkce literatury ve výchově a vzdělávání;	Literatura pro mládež - čeští a světoví autoři literatury pro mládež
- vyjmenuje významné představitele české i světové literatury a umění; - vyjadřuje vlastní zážitky z konkrétního literárního díla.	Významné osobnosti české a světové literatury a umění - hlavní literární směry

2. ročník**51 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - na různých cvičeních prohlubuje své znalosti o českém pravopisu a dovede je prakticky použít; - své znalosti pravopisu uplatňuje v písemném projevu;	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností
- v textu určí slovní druhy; - dokáže rozlišit ohebné a neohebné slovní druhy; - využívá znalostí z tvarosloví ve svých písemných projevech;	Tvarosloví - slovní druhy ohebné a neohebné - pravopis slovních druhů
- zařadí mateřský jazyk do soustavy jazyků; - pozná příbuzné jazyky; - rozpozná jazyky okolních států; - dokáže vyjmenovat světové jazyky;	Čeština, evropské a světové jazyky - národní jazyk a jeho útvary - slovanské jazyky a čeština - indoevropské jazyky a čeština - světové a mezinárodní jazyky
- umí oslovit, naváže kontakt s posluchačem; - vyjádří svůj postoj neutrální, pozitivní i negativní; - vhodně se prezentuje; - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - klade otázky a vhodně formuluje odpovědi; - chápe rozdíl mezi projevem mluveným a psaným; - vysvětlí rozdíl mezi monologem a dialogem; - je schopen sestavit a přednést krátký prostě sdělovací a administrativní projev; - dokáže popsat osobu nebo věc; - sestaví svůj životopis; - napíše osobní dopis;	Komunikační situace a slohová výchova - komunikační situace, komunikační strategie - projevy prostě sdělovací - mluvčí a adresát - monolog a dialog - psaný a mluvený projev - popis osoby, věci - životopis - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- rozčlení text na odstavce; - rozumí obsahu textu i jeho částem; - sestaví osnovu daného textu; - z odborného textu pořídí výpisky nebo výtah;	Výstavba textu - členění textu na odstavce - osnova, konspekt, výpisky - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné terminologie; - dokáže popsat pracovní postup, který používá v příslušném oboru vzdělávání; - je schopen sestavit a přednést odborný projev; - rozpozná rozdíl mezi popisem prostým, odborným a uměleckým;	Útvary odborného stylu - odborný popis - popis pracovního postupu - reprodukce textu

- orientuje se v novinách a časopisech; - chápe vliv médií; - rozpozná bulvár, objasní úlohu reklamy a propagace;	Publicistický styl, média - aktualizované výrazy - publicistické útvary - média jako zdroj informací
- dovede napsat osobní dopis; - chápe rozdíl mezi dopisem osobním a úředním; - vytvoří jednoduchou pozvánku, blahopřání; - napíše objednávku; - zná moderní způsoby komunikace;	Informační útvary - osobní dopis - úřední dopis - pozvánka, blahopřání, objednávka - moderní způsoby komunikace
- pracuje s texty a ukázkami různých slohových útvarů; - rozliší konkrétní díla podle základních druhů a žánrů; - čte s porozuměním literární text;	Práce s literárním textem a ukázkami - základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - orientace v textu - četba a interpretace literárního textu - získávání informací z textu (též odborného a administrativního)
- rozliší význam slov humor, satira, ironie; - chápe podstatu literární satiry; - pracuje s časopisy, vytvoří vlastní kreslený vtip;	Humor a satira v literatuře - humor, satira, ironie - kreslené vtipy Satira ve filmu - využití vlastních prožitků
- chápe místo divadla v uměleckém světě i ve svém životě; - uplatňuje pravidla společenského chování při návštěvě divadelního představení; - předvede menší dramatické vystoupení nebo ukázkou z určité hry; - rozliší pojmy tragédie a komedie; - uvede významné české i světové dramatiky; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	Divadlo a dramatické umění - divadlo a jeho význam - pravidla společenského chování - kulturní instituce v ČR a v regionu - společenská kultura, principy a normy kulturního chování - kultura bydlení a odívání - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot

7.2 Anglický jazyk

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Předmět Anglický jazyk má navazovat na jazykové znalosti a komunikativní dovednosti získané během základního vzdělávání (návaznost na RVP ZV – LMP) a ty osvěžit, udržet a mírně rozšířit. Pokud se žák s výukou anglického jazyka v předchozím vzdělávání zatím nesetkal, seznámí se pouze se základními jazykovými funkcemi, komunikačními strategiemi a prostředky a získá tak pod vedením učitele základní dovednosti. Úroveň níže stanovených znalostí je základní, tj. A1 a je označena podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli jednoduchým sdělením či nápisům, a aby dokázali vhodně uplatnit základní praktické řečové dovednosti;
- dovedli využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka a učit se cizímu jazyku;
- chápali a respektovali tradice, zvyky a odlišné kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, a aby se ve vztahu k představitelům jiných kultur projevovali v souladu se zásadami demokracie;
- vzdělávání v cizím jazyce je založeno na přátelském přístupu učitele k žákovi a na využívání komunikativního a aktivizujícího způsobu výuky, nastavením zájmu o předmět a propojením cizího jazyka se zajímavými činnostmi ve škole je žák k učení se cizímu jazyku motivován;
- aktivizační metody práce s žáky připraví půdu pro objevování a tím podpoří myšlenkovou aktivitu žáků;
- činnosti pod vedením učitele musejí odpovídat schopnostem a předpokladům žáků, zároveň však budují u žáků sebedůvěru a iniciativu, a také nastavují kritéria pro sebehodnocení, je vhodné výuku orientovat prakticky, a to se zaměřením na řečové dovednosti a postupné zkvalitňování jazykové správnosti projevu.

Charakteristika učiva

- učivo navazuje na výuku předmětu cizí jazyk na základní škole;
- doplňuje a rozvíjí slovní zásobu, výslovnost, gramatiku, pravopis;
- učivo upevňuje a rozvíjí základní produktivní dovednosti formou ústní interakce a písemného vyjádření k běžným společenským tématům;
- učivo upevňuje a rozvíjí i základní receptivní dovednosti – porozumění slyšenému a čtenému projevu;
- učivo obsahuje reálie vybraných zemí.

Výukové strategie

- základ tvoří práce s učitelem dodanými materiály, kde se střídají činnosti produktivní a receptivní;
- žák si pod vedením učitele osvojuje novou slovní zásobu a nové gramatické jevy a upevňuje již získané znalosti;
- pravidelnou součástí výuky jsou poslechová cvičení;
- kromě jazykových základů si žáci osvojují odbornou terminologii a orientují se v odborných textech;
- výuka je doplňována dalšími audiovizuálními programy, zejména počítačovými programy, internetem.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- vzdělávání v anglickém jazyce je založeno na přátelském přístupu učitele k žákovi a na využívání komunikativního a aktivizujícího způsobu výuky;
- nastavením zájmu o předmět a propojením cizího jazyka se zajímavými činnostmi ve škole je žák k učení se cizímu jazyku motivován;
- aktivizační metody práce s žáky připraví půdu pro objevování a tím podpoří myšlenkovou aktivitu žáků;
- činnosti pod vedením učitele musejí odpovídat schopnostem a předpokladům žáků, zároveň však budují u žáků sebedůvěru a iniciativu, a také nastavují kritéria pro sebehodnocení;
- je vhodné výuku orientovat prakticky, a to se zaměřením na řečové dovednosti a postupné zkvalitňování jazykové správnosti projevu;
- doporučuje se, aby škola respektovala cizí jazyk, s nímž se již žák seznámil v základním vzdělávání.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

Žák/absolvent:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládá adekvátní techniku učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim;
- ovládá práci s textem;
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad).

Komunikativní kompetence

Žák/absolvent:

- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje při oficiálním jednání (např. při jednání se zaměstnavatelem, na úřadech);
- dokáže se vhodně prezentovat při oficiálním jednání;
- zpracovává věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální a sociální kompetence

Žák/absolvent:

- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- vyhledává a zpracovává jednoduchým způsobem informace z dostupných cizojazyčných zdrojů;
- využívá digitální nástroje pro procvičování jazykových dovedností (např. základní práce s online slovníky a překladači);
- používá základní digitální čtenářské strategie při práci s elektronickými texty;
- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí a schopnosti morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- ovládali základní pojmy týkající se životního prostředí a environmentální problematiky.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali v cizím jazyce relevantní informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání a uplatnění.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života;
- v souvislosti s prací s prostředky informačních a komunikačních technologií porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu;
- využívali kreativně, ale kriticky AI (artificial intelligence);
- posuzovali objektivitu a spolehlivost výstupů AI s pomocí původních zdrojů;
- uměli klást otázky, hledat chyby a ověřovat zdroje.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje základní zvukové prostředky jazyka; - vyslovuje co nejlépe přirozené výslovnosti; - používá osvojenou slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací; - uplatňuje v písemném projevu základní osvojené pravopisné normy; - používá základní gramatické prostředky;	Jazykové prostředky - výslovnost - slovní zásoba a její tvoření - gramatika – tvarosloví a větná stavba - grafická podoba jazyka a pravopis
- rozumí jednoduchým pokynům, sdělením a společenským frázím; - čte jednoduché texty a nápisy; - vytvoří jednoduchou odpověď na otázku, má-li dostatek prostoru a pokud je tázán na známou věc; - zapojí se do jednoduché konverzace; - dokáže si vyžádat jednoduchou informaci od tázajícího, pokud ten mluví pomalu a zřetelně; - využívá učebnicové abecední slovníky;	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - čtení a práce s jednoduchým textem - mluvení zaměřené situačně i tematicky - zpracování textu v podobě poznámek, osnovy, zprávy apod.
- představí se a podá základní informace o sobě; - zvládá základní pozdravy a omluvy; - přečte e-mail adresu, vyplní formulář; - vytvoří jednoduchou odpověď na e-mail;	Představování a komunikace mezi lidmi - sdělení osobních údajů - základní společenské fráze - pozdravy, představování, omluvy - seznamování přes internet
- dokáže pojmenovat věci ve třídě; - dokáže použít rozkazovací způsob v běžných zákazech a příkazech; - užívá přivlastňovacích zájmen;	Škola - třída a školní pomůcky - určování předmětů (věcí) ve třídě (v místnosti) - vyjádření vlastnictví
- popíše dům, byt a okolí; - dokáže pojmenovat jednotlivé místnosti; - dokáže použít slovesa „být a mít“; - pojmenuje vybavení bytu nebo domu; - užívá ukazovacích zájmen; - ovládá základní předložky;	Dům a domov - popis bytu, domu a jeho okolí - zařízení domu a bytu - typy bydlení - poloha předmětů
- popíše život v rodině; - orientuje se mezi vztahy rodiny; - dovede vytvořit rodinný strom života; - dokáže říci věk osob pomocí číslovek; - používá přivlastňovací pád;	Rodina - charakteristika členů rodiny - rodinný strom

- osvojí si v daném rozsahu základní slovní zásobu; - dokáže hovořit o svém těle; - dovede popsat, jak kdo vypadá;	Části těla - popis lidského těla - fyzický vzhled, charakteristika postavy
- vyjmenuje různé druhy oblečení a doplňků; - užívá slovesa „mít na sobě“; - rozlišuje základní barvy.	Oblékání - části oděvů - popis svého oblečení - módní doplňky

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zvládá základní mluvnické jevy; - využívá mluvnické fráze při komunikaci; - zapojí se do krátké konverzace; - dovede se vyjadřovat ústně o známých a dobře procvičených tématech; - prokazuje základní vědomosti o zemích dané jazykové oblasti;	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním monologických a dialogických projevů - čtení a práce s textem - mluvení zaměřené situačně i tematicky - zpracování textu v podobě poznámek, osnovy, zprávy apod. - střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní a písemná
- dovede říci jaké má zájmy, čím se zabývá; - správně formuluje své názory a postoje k danému tématu; - dovede vyjádřit průběhový čas; - vypráví o své návštěvě kina, jaký je jeho oblíbený film, herec;	Volný čas a zábava - koníčky, zájmy - náplň volného času - aktivity mladých lidí - slovesa v přítomném čase, použití koncovky - ing. - návštěva kina - vyjádření oblíbenosti
- informuje o událostech a činnostech; - dovede říci správný čas; - zvládá názvy dnů a umí formulovat náplň každého dne; - pohovoří o tom, jak doma pomáhá;	Každodenní život - denní režim - hodiny a čas - dny v týdnu - domácí práce i opravářské práce
- zvládá základní slovní zásobu týkající se školních předmětů, dovede zhodnotit, který předmět se mu líbí, nelíbí; - popíše jeden školní den, dovede vytvořit svůj rozvrh hodin; - prokazuje základní vědomosti o zemích dané jazykové oblasti;	Vzdělávání - předměty ve škole - typický den ve škole - školy ve VB, USA

- zvládne základní slovní zásobu týkající se sportu; - popíše jaká je sportovní činnost ve škole; - dovede komunikovat o volném času dětí; - zvládne napsat krátký dopis o sportovních aktivitách;	Zájmy, koníčky – sport - sportovní činnost, oblíbená náplň volného času mladých lidí - sport ve škole - zábavy a hry dětí v parku - krátký písemný projev o oblíbených sportech
- dokáže vyjmenovat různé druhy ovoce a zeleniny; - vyjádří prosbu o nějaké množství zeleniny; - dokáže vyjádřit oblibu ovoce a zeleniny;	Ovoce a zelenina - druhy ovoce a zeleniny - dotaz na množství - vyjádření obliby
- zvládá základní slovní zásobu z oblasti stravování, vyjmenuje různé druhy jídel a základní suroviny na vaření; - dokáže pojmenovat základní pochutiny; - vyjádří pocit hladu a žízně; - dokáže požádat o rychlé občerstvení; - dokáže si objednat jídlo a pití; - dokáže říci jaké má oblíbené jídlo.	V restauraci - vyjádření pocitu hladu a žízně - požádání o jídlo a pití - jednoduché společenské obraty, při návštěvě restaurace - sestavení jídelníčku - výběr jídla, objednání, komunikace s číšníkem, placení

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zvládá základní gramatické struktury, využívá jich v běžných situacích; - uplatňuje v písemném projevu osvojené pravopisné normy; - používá gramatické prostředky a několik typů vět; - zapojuje se do konverzace;	Jazykové prostředky - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví, větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis - zvukové prostředky jazyka
- dokáže pojmenovat druhy zvířat; - uvede, odkud zvíře pochází; - dokáže formulovat, co zvíře žere; - popíše, jak zvíře vypadá;	Domácí a exotická zvířata - domácí zvířata - zvířata chovaná v zajetí (v ZOO) - původ a vzhled zvířat
- vyjádří své přání a představy; - dovede komunikovat v obchodě;	Nakupování - druhy obchodů - nakupování, způsob platby
- vyjmenuje části lidského těla; - popíše zdravotní problémy, nemoci, jejich příznaky; - diskutuje o svém způsobu života;	Péče o zdraví - lidské tělo - zdraví - nemoci - návštěva u lékaře - zdravý způsob života

- vyjmenuje různé budovy ve městě; - dokáže se zeptat na cestu; - popíše své bydliště /místo, kde žije/; - popíše trasu podle obrázku a užívá správných předložek;	Město - názvy budov ve městě - určení místa a směru - zeptání se na cestu neznámého člověka - popis cesty z bydliště do školy
- vyjmenuje a pohovoří o médiích; - dovede vyjádřit, kterým médiím dává přednost, jak jej ovlivňují;	Multimédia - druhy médií - úloha médií, jejich vliv, pozitivní a negativní dopad
- zná obsahové i formální náležitosti životopisu; - napíše vlastní životopis;	Životopis - obsah a forma životopisu
- vyjmenuje všechny druhy dopravy; - uvede způsoby přepravování osob a nákladu; - popíše základní části dopravních prostředků; - umí pojmenovat nástroje a přístroje potřebné k opravě dopravního prostředku; - dokáže se zeptat na spoj, zjistí podrobnosti o spoji.	Doprava - druhy dopravních prostředků - popis osobního a nákladního auta - kolo, letadlo, vlak - způsoby přepravování - informace

7.3 Občanská nauka

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Obecným cílem této vzdělávací oblasti v odborném školství je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu kde žijí, učí se uvědomovat si vlastní identitu (tj. totožnost – tzn. kdo jsou z hlediska národa, území, náboženství, s jakým vzorem nebo partou mladých lidí se oni sami ztotožňují, jaký mají, nebo chtějí mít životní styl ...) a nenechat se manipulovat.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru;
- dovedli získávat a hodnotit informace z různých zdrojů a využívat je.

Charakteristika učiva

Obsah učiva předmětu vychází z kurikulárního rámce RVP pro obor Stravovací a ubytovací služby, a to z oblasti občanský vzdělávací základ. Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na praktický život. Učivo občanské nauky má výrazně výchovný charakter (etická výchova). V poznatkové oblasti vede k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, k porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade, a také k získání potřebných klíčových kompetencí. Rozsah faktografie, hloubka dovedností a rozvoj kompetencí je přizpůsoben vždy reálným možnostem žáků. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých kompetencí, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby. Finanční gramotností se rozumí schopnost člověka řešit své sociální a finanční záležitosti. Jde o soubor vědomostí, dovedností a postojů, které vytvářejí předpoklad pro tuto schopnost finančně se zabezpečit, např. odpovědně spravovat osobní a rodinný rozpočet, využívat různé spořicí, úvěrové a pojišťovací produkty, promyšleně investovat volné finanční prostředky. Mediální gramotností se rozumí schopnost kriticky přistupovat k masovým médiím (televize, rozhlas, tisk, internet, sociální sítě) a vybírat si z jejich nabídky užitečné a kvalitní produkty pro své potřeby – pro poučení i pro zábavu. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany, aby jednali uvážlivě v zájmu vlastním i veřejným.

Výukové strategie

Základem výuky je výklad a řízená diskuse/polemika žáků k probíranému tématu. Rozsah sběru informací, hloubka dovedností a rozvoj kompetencí je přizpůsoben vždy reálným možnostem žáků.

Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů. Vyhledávají informace, zpracovávají referáty a prezentace, samostatně nebo ve skupinách plní praktické úlohy k probíranému tématu a mají přehled o aktuálním dění doma a ve světě. Výklad je doplňován o audio a video ukázky, jsou využívány odborné publikace, učebnice, sešity, dokumenty (přetisky), pracovní listy, ukázky z historické beletrie a z tištěných médií. Při výuce je aktivně využívána audiovizuální technika. Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze a návštěvy různých institucí atd.

Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok. Hodnocení žáků je přizpůsobeno jejich individuálním potřebám. Hodnotí se domácí úkoly, příprava a prezentace krátké zprávy z domova a ze světa (aktuality), praktické úkoly, práce s pracovními listy. Při hodnocení žáka se sleduje schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy nebo vyučovacími předměty, zájem o předmět, reagovat na doplňující otázky učitele, samostatně a správně se jazykově vyjadřovat.

Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu k výuce, zapojování se do praktických cvičení a modelových situací. Nedílnou součástí je hodnocení jednání a chování žáků v souladu s osvojenými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů. Hodnocena je práce jednotlivců i skupinové práce. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu SOŠ a SOU Vlašim.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**Klíčové kompetence****Komunikativní kompetence**

Žák/absolvent:

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zpracovává věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti (žádosti a podání na instituce, zaměstnavatelům apod., strukturovaný životopis aj.);
- naslouchá pozorně druhým, tzn. vyjadřuje se přiměřeně tématu diskuse.

Personální a sociální kompetence

Žák/absolvent:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovuje si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům a diskriminaci;
- je finančně gramotný.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák/absolvent:

- jedná odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika) a oprostí se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminaci;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímá se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k řešení problémů

Žák/absolvent:

- porozumí zadání úkolu, nebo rozpozná jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí, navrhne řešení;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák/absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli;
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- využívá digitální technologie pro komunikaci a řešení praktických situací (Člověk v lidském společenství);
- používá digitální nástroje pro občanské rozhodování a jednání (Člověk jako občan);
- seznamuje se s digitálními službami veřejné správy a učí se je využívat v praktickém životě (Člověk a právo);
- využívá digitální technologie k porozumění základním ekonomickým pojmům a situacím (Člověk a hospodářství);
- získává informace o České republice, Evropě a světě pomocí digitálních zdrojů (Česká republika, Evropa a svět).

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

- osobnost a její rozvoj;
- ochrana člověka za mimořádných situací;
- Den památky obětí holocaustu;

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Člověk a životní prostředí

- estetické a citové vnímání svého okolí a přírodního prostředí;
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (vliv prostředí na lidské zdraví člověka).

Člověk a svět práce

- individuální příprava na pracovní trh – životopis;
- svět vzdělávání;
- svět práce;
- podpora státu ve sféře zaměstnanosti.

Člověk a digitální svět

- práce
- práce se softwarem;
- vyhledávání informací;
- práce s prostředky informačních a komunikačních technologií a jejich efektivní využití jak v průběhu vzdělávání, tak i při řešení pracovních úkolů v rámci profese;
- používání základního a aplikačního programového vybavení počítače;
- orientace ve výpočetním systému, zvládání různých testových cvičení;
- kreativní a kritické využití AI (artificial intelligence);
- zásady kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z masových médií, jaké je rozvrstvení české společnosti z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; - vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) nebo jiné skupině; - dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; - uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot; - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti; - sestaví rozpočet jednotlivce a domácnosti, rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje, navrhne jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem; - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, posoudí výši úrokových sazeb a na příkladu ukáže rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN (roční procentní sazba nákladů); - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky některé z menšin; - je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, v politice...); - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen); - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy; - vysvětlí, čím mohou být nebezpečné některé náboženské sekty nebo a náboženská nesnášenlivost.	Člověk v lidském společenství - lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - rozpočet jednotlivce a domácnosti - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, národy a národnosti - většina a menšiny ve společnosti - klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití - migrace v současném světě, migranti, azylanti - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus

2. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; - uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost...); - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích přijímat kriticky; - uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu občan povinnosti; - uvede nejvýznamnější české politické strany, vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich mají lidé zúčastnit; - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran; - uvede příklady extremismu, např. na základě mediálního zpravodajství nebo pozorování jednání lidí kolem sebe; - vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné; - uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti; - uvede základní zásady a principy, na nich je založena demokracie; - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi a etikou), od špatného - nedemokratického jednání; - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky;	Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím - média (tisk, televize, rozhlas, internet), funkce médií, kritický přístup k médiím, média jako zdroj zábavy a poučení - stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické strany, volby, právo volit - politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - základní hodnoty a principy demokracie

- popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství; - uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - dovede reklamovat koupené zboží nebo služby; - dovede z textu smlouvy (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění, půjčce) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva a jaké jsou důsledky neznalosti smlouvy, a to včetně jejích všeobecných podmínek; - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele; - vysvětlí práva a povinnost mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; - dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému; - popíše postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...).	Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR, právníká povolání (notáři, advokáti, soudcové) - právo a mravní odpovědnost v běžném životě - vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu, práva spotřebitele - manželé a partneři, děti v rodině, domácí násilí - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech - kriminalita páchaná mladistvými
---	---

3. ročník

30 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa, období...; - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH...) a klamavé nabídky; - dovede vyhledat nabídky zaměstnání, kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva; - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech; - dovede si zřídit peněžní účet a sleduje pohyb peněz na svém účtu; používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovní lístku; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit; - dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho vhodné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné; - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění; - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci;	Člověk a hospodářství - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, stanovení ceny) - hledání zaměstnání, služby úřadů práce - nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace - vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám, odpovědnost za škodu - peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk (v tuzemské a zahraniční měně) - inflace - pojištění (sociální, zdravotní a komerční) - mzda časová a úkolová - daně, daňové přiznání - služby peněžních ústavů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
- dovede najít ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy; - popíše státní symboly; - uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě); - na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace; - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy), lokalizuje na mapě aktuální ohniska napětí ve světě; - popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům; - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem.	Česká republika, Evropa a svět - současný svět: bohaté a chudé země, velmoci - ohniska napětí v soudobém světě - ČR a její sousedé - české státní a národní symboly - globalizace - globální problémy - ČR a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě

7.4 Matematika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky:

- matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i praktickém životě;
- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na učivo základní školy;
- orientovat se v jednoduchém matematickém textu a porozumět zadání matematické úlohy;
- používat a převádět běžně používané jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu apod);
- matematizovat jednoduché reálné situace;
- využívat informace zadané různými způsoby – grafy, tabulky.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Matematické vzdělávání. Jednotlivé tematické celky upevňují a upřesňují znalosti žáků ze základní školy. Výuka navazuje na znalosti žáků v přírodovědném a ekonomickém vzdělávání a v odborném výcviku.

Výukové strategie

Využité metody:

- výklad, rozhovor, diskuse se současnou demonstrací na příkladech;
- cvičení – zápis a provádění výpočtů, doplňování;
- vyvozování poznatků a jejich aplikace – samostatná práce žáků, skupinová práce, učení druhých.

Hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokroky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Žák/absolvent:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Žák/absolvent:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatní při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.

Žák/absolvent:

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi.

Žák/absolvent:

- správně používá a převádí běžné jednotky, používá pojmy kvantifikujícího charakteru;
- čte různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je popsat a využít pro dané řešení;
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- používá jednoduché digitální nástroje, jako jsou kalkulačky, pro základní výpočty;
- používá digitální nástroje, které mu pomáhají v každodenních matematických úkolech;
- uplatní zobrazení jednoduchých dat a výsledků pomocí digitálních nástrojů;
- využívá technologie pro jednoduchou analýzu a prezentaci dat.

Průřezová témata**Člověk a svět práce**

Řešení příkladů s tematikou z oblasti světa práce.

Člověk a životní prostředí

Řešení příkladů s tematikou z oblasti životního prostředí.

Občan v demokratické společnosti

Snaha o rozvoj osobnosti žáků.

Člověk a digitální svět

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Podrobný popis průřezových témat je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník 1,5 hodiny týdně / celkem 51 hodin
 2. ročník 1,5 hodiny týdně / celkem 51 hodin

1. ročník**51 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly; - používá různé zápisy racionálního čísla; - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly; - zaokrouhlí desetinné číslo; - znázorní reálné číslo na číselné ose; - určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulatoru; - používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu;	Operace s reálnými čísly - přirozená a celá čísla - racionální čísla - reálná čísla - procento a procentová část, jednoduché úrokování - mocniny a odmocniny
- využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a problémů; - sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžník z daných prvků a určí jejich obvod a obsah; - určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice.	Planimetrie - základní pojmy - trojúhelník - mnohoúhelníky - kružnice a kruh

2. ročník**51 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - určí hodnotu výrazu; - upravuje jednoduché výrazy; - řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé;	Výrazy a jejich úpravy, řešení lineárních rovnic - výrazy s proměnnými, mnohočlen - lineární rovnice o jedné neznámé
- rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti; - posoudí, kdy funkce roste nebo klesá;	Funkce
- určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin; - rozlišuje základní tělesa a určí povrch a objem krychle, kvádra a válce;	Výpočet povrchů a objemů těles - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa
- vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách.	Práce s daty

7.5 Tělesná výchova

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky dovednostmi a znalostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví a bezpečnost. Vede žáky k tomu, aby se vyznali v tom, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, jednostranné činnosti, pozitivní emoce, harmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Cílem výuky je získat kladný vztah ke zdravému způsobu života a pocit radosti z provádění tělesné činnosti. Vést žáky k čestnému jednání i v civilním životě. Zdůraznit nejenom fyzický, ale i psychický, estetický a sociální význam pohybových činností.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání pro zdraví. Obsahem výuky tělesné výchovy je teoretická a praktická průprava, nácvik vybraných atletických disciplín, sportovních a míčových her, sportovní gymnastiky, úpolů, lyžování a bruslení.

Nedílnou součástí jsou pohybové a drobné hry spolu s kondičními, protahovacími, vyrovnávacími, relaxačními a pořadovými cvičeními. Důraz je kladen na dodržování zásad hygieny, bezpečnosti, péče a ochrany zdraví. Poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty, odborným výcvikem.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci:

- vážili si svého zdraví a cílevědomě je chránili;
- rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- pojímali zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života;
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- zařazovali zdravé stravovací návyky a pravidelné provádění pohybových aktivit do denního režimu a pociťovali radost a uspokojení z provádění tělesné činnosti;
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- jednali odpovědně a podle zásad fair play;
- využívali příležitostí k naplňování olympijských myšlenek;
- pochopili, že pohybové aktivity jsou jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů;
- kriticky přistupovali k mediálním informacím a komerčním nabídkám produktů vztahujících se k péči o zdraví.

Metody a formy výuky

Základem výuky je vzájemná spolupráce učitele a žáka, používání demonstračních a výkladových metod, názorná ukázka, využití vlastních zkušeností, skupinové vyučování (práce v týmech). Nácvik probíhá od jednoduššího ke složitějšímu, důraz kladen na bezpečnost, dodržování hygienických norem. Výuka probíhá formou individuálního a skupinového učení. Žáci jsou vedeni k výchově proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, nevhodných doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Velký význam mají i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově jsou žáci vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností a ke kompenzování negativních vlivů způsobu života.

Součástí výuky jsou školní a mimoškolní soutěže, herně turistické pochody, přednášky, besedy, sportovní kroužky, soutěže dle tradice školy, které jsou průpravou pro středoškolské sportovní soutěže v regionu.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků podle snahy, přístupu, aktivity, samostatnosti, zvyšování osobní úrovně. Pomocí bodovacích tabulek, výkonnostních limitů a kontrolní měření výkonnosti. Slovní hodnocení a numerické hodnocení. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu SOŠ a SOU Vlašim.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**Klíčové kompetence****Komunikativní kompetence**

Žák/absolvent:

- je schopen vhodně se vyjadřovat k probraným komunikačním situacím a vyjádřit svůj názor, postoj a dávat najevo svůj aktuální prožitek;
- vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování při pohybových aktivitách.

Personální, sociální a občanské kompetence

Žák/absolvent:

- je připraven správně hodnotit své fyzické a duševní možnosti;
- pečuje o svůj tělesný rozvoj;
- odhaduje výsledky svého jednání v různých situacích;
- při hrách a dalších sportovních aktivitách spolupracuje se svými spolužáky;
- řídí se pravidly zdravého životního stylu;
- jedná fair play v duchu sportovních tradic;
- odmítá návykové látky a jiné škodliviny neslučitelné se zdravím a sportem.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- používá digitálních nástrojů při sledování základních pohybových aktivit a jejich výsledků;
- využívá jednoduché aplikace pro zlepšení kondice a fyzické zdatnosti;
- organizuje jednoduché pohybové aktivity s pomocí digitálních technologií.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Výuka rozšiřuje celkový rozhled žáků, napomáhá rozvoji osobnosti, komunikaci, vyjednávání, řešení konfliktů, odpovědnosti, toleranci, morálce a etice.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozeznali činitele ovlivňující zdraví a životní styl, pracovní podmínky, rizikové chování;
- poznali faktory poškozující zdraví;
- zvládli zodpovědnost za zdraví;
- zvládli mimořádné události, základy první pomoci, ochranu obyvatelstva.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali odpovědný vztah k prostředí, ve kterém žijí, k ekologii člověka, ochraně prostředí a přírody;
- se učili poznávat svět a lépe mu rozumět,
- chránili prostředí při masových sportovních akcích;
- si vytvářeli komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali aplikační programové vybavení počítače pro potřeby dalšího vzdělávání;
- vyhledávali informace ze světa sportu a pohybových aktivit;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence) a porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Podrobný popis průřezových témat je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí; - vysvětlí stručně, co se myslí označením „zdravý životní styl“; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - uvede hlavní zásady zdravé výživy a příklady jejích alternativních směrů; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - dovede v konkrétních informacích poskytovaných médií, včetně reklamy, rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	Péče o zdraví - činitele ovlivňující zdraví, životní prostředí, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život

- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, hygienickým, bezpečnostním); - dokáže sledovat výkony jednotlivců a posoudit jejich kvalitu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a interpretovat je; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborná terminologie - výstroj, výzbroj - údržba, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - vhodné oblečení, cvičební úbor a obutí - záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí - regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - olympionismus, rozhodování, zdroje informací
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících; - je schopen sladit při cvičení pohyb s hudbou, provádí jednoduché pohybové vazby a hudebně pohybové cviky;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika a tance - cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, přeskoky, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční programy cvičení s hudbou, tance
- umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dodržuje zásady jednání fair play, rozlišuje nesportovní jednání; - uvede zásady ekologického a bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky; - dovede se pohybovat v terénu;	Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a spolupráce) Úpoly - základy sebeobrany Plavání (podle podmínek školy a zájmu žáků)

	- jeden plavecký způsob, určená vzdálenost plaveckým způsobem, prvky zdravotního plavání, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování, bruslení a další pohybové činnosti (podle podmínek školy, možnosti a zájmu žáků) - základy sjezdového a běžeckého lyžování, základy techniky bruslení Turistika a pohyb v přírodě - příprava turistické akce, orientace v terénu, orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
- provádí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit; - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Zdravotní tělesná výchova (pro žáky se zdravotním oslabením) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí; - vysvětlí stručně, co se myslí označením „zdravý životní styl“; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - uvede hlavní zásady zdravé výživy a příklady jejích alternativních směrů; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny	Péče o zdraví - činitele ovlivňující zdraví, životní prostředí, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci,

a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - dovede v konkrétních informacích poskytovaných médií, včetně reklamy, rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, hygienickým, bezpečnostním); - dokáže sledovat výkony jednotlivců a posoudit jejich kvalitu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a interpretovat je; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborná terminologie - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí - záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace - relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - olympionismus, rozhodování, zdroje informací
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících; - je schopen sladit při cvičení pohyb s hudbou, provádí jednoduché pohybové vazby a hudebně pohybové cviky;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků

	Gymnastika a tance - cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, přeskoky, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční programy cvičení s hudbou, tance
- umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dodržuje zásady jednání fair play, rozlišuje nesportovní jednání; - uvede zásady ekologického a bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky; - dovede se pohybovat v terénu;	Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a spolupráce) Úpoly - základy sebeobrany Plavání (podle podmínek školy a zájmu žáků) - jeden plavecký způsob, určená vzdálenost plaveckým způsobem, prvky zdravotního plavání, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování, bruslení a další pohybové činnosti (podle podmínek školy, možností a zájmu žáků) - základy sjezdového a běžeckého lyžování, základy techniky bruslení Turistika a pohyb v přírodě - příprava turistické akce, orientace v terénu, orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
- provádí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit; - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Zdravotní tělesná výchova (pro žáky se zdravotním oslabením) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

3. ročník

30 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí; - vysvětlí stručně, co se myslí označením „zdravý životní styl“; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - uvede hlavní zásady zdravé výživy a příklady jejích alternativních směrů; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - dovede v konkrétních informacích poskytovaných médií, včetně reklamy, rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	Péče o zdraví - činitelé ovlivňující zdraví, životní prostředí, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život

- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, hygienickým, bezpečnostním) a dovede je udržovat a ošetřovat; - dokáže sledovat výkony jednotlivců a posoudit jejich kvalitu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a interpretovat je; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborná terminologie - výstroj, výzbroj - údržba, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí - záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí regenerace a kompenzace - relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - olympionismus, rozhodování, zdroje informací
- dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících; - je schopen sladit při cvičení pohyb s hudbou, provádí jednoduché pohybové vazby a hudebně pohybové cviky;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika a tance - cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, přeskoky, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční programy cvičení s hudbou, tance
- umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dodržuje zásady jednání fair play, rozlišuje nesportovní jednání; - uvede zásady ekologického a bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky; - dovede se pohybovat v terénu;	Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý), starty, skoky do výšky a do dálky, hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a spolupráce) Úpoly - základy sebeobrany Plavání (podle podmínek školy a zájmu žáků)

	- jeden plavecký způsob, určená vzdálenost plaveckým způsobem, prvky zdravotního plavání, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování, bruslení a další pohybové činnosti (podle podmínek školy, možností a zájmu žáků) - základy sjezdového a běžeckého lyžování, základy techniky bruslení Turistika a pohyb v přírodě, - příprava turistické akce, orientace v terénu, orientační běh Testování tělesné zdatnosti, - motorické testy
- provádí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit; - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Zdravotní tělesná výchova (pro žáky se zdravotním oslabením) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

7.6 Informatika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2025 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Informatické vzdělávání je strukturováno tak, aby byli žáci vybaveni nezbytnými dovednostmi pro řešení praktických problémů, které mohou vzniknout v jejich profesním i osobním životě. Klíčové cíle a metody:

Informatické myšlení:

- Rozpoznávání problémů: Učíme žáky, jak identifikovat problémy a formulovat je tak, aby bylo možné nalézt praktické řešení.
- Rozklad problémů: Žáci se učí dělit složité problémy na jednodušší dílčí úkoly, aby bylo možné snáze najít řešení.

Vytváření postupů a řešení:

- Formulace postupů: Žáci se učí, jak vytvářet jasné a srozumitelné postupy pro řešení úloh.
- Sdílení a komunikace řešení: Důraz je kladen na schopnost žáků sdílet svá řešení s ostatními, to je připravuje na týmovou práci a spolupráci.

Praktické aplikace:

- Uplatnění v reálném světě: Obsah vzdělávání podporuje žáky v používání informatických nástrojů pro řešení běžných životních a pracovních situací.
- Bezpečné a efektivní využívání technologie: Žáci se učí, jak bezpečně a efektivně využívat dostupné technologické nástroje.

Výukové strategie

Důraz je kladem na názornost výuky, tj. vhodná didaktická programovací prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů. Vyučující opravuje práci žáků a dbá na správné návyky práce na počítači. Vyučování probíhá v odborné učebně vybavené počítači.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, přesnosti a věrohodnosti zpracování dokumentu v různých programech, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu
- zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Klíčové kompetence**Kompetence k učení**

mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

žáci formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence

žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly. Žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých.

Informatické vzdělávání

vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s počítačem.

Člověk a životní prostředí

žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů).

Člověk a digitální svět

žáci jsou připraveni pro řešení praktických úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě digitálních technologií.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
3. ročník	1 hodina týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - je seznámen s provozním řádem počítačové učebny, s dodržováním pravidel BOZP a PO v učebnách IT; - umí zapnout a vypnout počítač, přihlásit se do aplikací pomocí přidělených přihlašovacích údajů; - je seznámen se specifiky práce v počítačové síti	1. OBSAH A VÝZNAM PŘEDMĚTU - pravidla provozu učeben IT - pravidla práce v počítačové síti, výhody práce v počítačové síti - přihlašovací údaje

- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení. - rozlišuje operační systém, předinstalované a další aplikace - rozpozná podezřelé chování digitálních zařízení a požádá o pomoc	2. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Hardware a software - současná výpočetní zařízení, základní komponenty - vstupní a výstupní zařízení, periferie, porty - operační systém: funkce a typy - bezpečnost v digitálním prostředí základní prvky ochrany
- efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	3. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – textový procesor
- uvádí příklady dat ve svém okolí a oboru, uvádí příklady zdrojů dat a informací, vyslovuje odpovědi na základě dat - rozliší data obrázku, textu, zvuku apod. podle přípony souboru a používá různé datové typy s ohledem na nároky na uložení a sdílení - vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění	4. DATA A INFORMACE - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači, chyby v interpretacích dat - velikost souboru, bity a bajty, záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě
- přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozdělí problém ze svého oboru a jednotlivé části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení	5. TVORBA, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARE Návrh programu - formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování - různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problémů z praxe, jednotlivé kroky a jejich návaznost
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	6. INFORMAČNÍ SYSTÉMY Informační systémy - informační systémy využívané v oboru – účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění

2. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - si uvědomuje možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních	1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Bezpečnost v digitálním prostředí - význam silných hesel, práce s hesly, zamykání zařízení - sociometrické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (práce s hesly) - digitální identita - využití elektronického podpisu - základy eGovernmentu a státní informační systémy - digitální stopa – co po sobě uživatel zanechává na internetu - cookies a narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu
- vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění	2. MODELOVÁNÍ - model jako zjednodušení reality
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	3. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – tabulkový procesor
- rozpozná, že dva různé algoritmy mohou vyřešit stejný problém; upraví navržený postup pro obdobný problém - ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program; rozpozná a opraví v něm chybu	4. TVORBA, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARE Algoritmus - různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problému z praxe; jednotlivé kroky a jejich návaznost - hledání chyb ve vlastním programu
- určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá a specifikuje svoje činnosti	5. INFORMAČNÍ SYSTÉMY - informační systémy využívané v oboru – účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění

3. ročník**30 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle	1. PRÁCE V APLIKAČNÍM SOFTWARE PRO TVORBU PREZENTACÍ, GRAFICKÝ SOFTWARE aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti
- rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost, najde chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví	2. MODELOVÁNÍ - model jako zjednodušení reality
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - vyhledává, vkládá, upravuje data přes uživatelské rozhraní. - řadí a filtruje záznamy v tabulce. - identifikuje chyby v evidovaných datech a opraví je.	3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY - informační systémy využívané v oboru – účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění - tabulka, její struktura – vlastní data (záznamy) a jejich typ a popis (atributy) - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu - řazení a filtrování dat při hledání odpovědí na položené otázky; - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; - tvorba evidence dat
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program: používá opakování a větvení programu.	4. VÝVOJ, TESTOVÁNÍ A PROVOZ SOFTWARE - formulace úkoly, vstup, výstup, podmínky řešení - rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování - návrh jednoduchého a přehledného programu - autorství a licence programu

7.7 Technologie

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- vytvořit a upevnit pozitivní vztah ke kulinářskému umění;
- zprostředkovat žákům ucelený přehled o hygienických předpisech a zásadách bezpečnosti práce týkajících se výroby v provozovně společného stravování;
- seznámit žáky se způsoby opracování surovin a jejich využitím při přípravě pokrmů a nápojů;
- naučit žáky technologické postupy přípravy běžných pokrmů teplé a studené kuchyně s ohledem na zásady moderní gastronomie;
- vytvořit přehled o pokrmech a nápojích české kuchyně;
- naučit žáky zásady estetické úpravy a expedice pokrmů;
- vést žáky k hospodárnému zacházení s potravinami a ekologickému chování;
- naučit žáky pracovat samostatně i v týmu.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP Odborné vzdělávání – Stravovací služby a Chování pracovníků ve službách. Je zařazeno učivo o bezpečnostních a hygienických předpisech (HACCP), které souvisejí se zpracováním surovin a jejich uváděním do praxe. Žáci jsou seznámeni s předběžnou přípravou potravin, se základními technologickými postupy polévek, omáček, příloh a bezmasých pokrmů, dále pokrmů z jatečných a ostatních druhů mas. Dále je zařazeno učivo o přípravě tradičních pokrmů studené kuchyně, nápojů, moučníků a dietních pokrmů.

Učivo je doplňováno odbornými přednáškami a kurzy (kurz carvingu, kurz studené kuchyně, kurz barista, přednáška o racionální stravě).

Obsah učiva předmětu navazuje na vědomosti získané v předmětech Zařízení provozoven, Potraviny a výživa a Odborný výcvik a tyto vědomosti žák aplikuje při vypracovávání zadaných úkolů.

Předmět se výrazně podílí na utváření profilu absolventa, je stěžejní odborným předmětem pro práci kuchaře ve stravovacích službách.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení. Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování, didaktických her apod.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

Žák/absolvent:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- umí využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí;
- sleduje pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák/absolvent:

- porozumí zadání úkolu, nebo rozpozná jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému a samostatně nebo s vedením jiných lidí navrhne řešení;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení);
- samostatně řeší běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Komunikativní kompetence

Žák/absolvent:

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- zpracovává věcně správně a srozumitelně přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata, pracovní a jiné písemnosti;
- naslouchá pozorně druhým;
- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace;
- aktivně se účastní diskusí a vyjadřuje se přiměřeně tématu diskuse;
- formuluje a obhajuje své názory.

Personální a sociální kompetence

Žák/absolvent:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovuje si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák/absolvent:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném;
- uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti;
- uznává hodnoty a tradice svého národa;
- jedná v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák/absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru;
- zná obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů.

Matematické kompetence

Žák/absolvent:

- aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- používá jednoduché digitální nástroje a aplikace, které jsou specifické pro odborné zaměření;
- využívá digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů;
- používá digitální technologie při vytváření základní odborné dokumentace;
- pracuje s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Odborné kompetence

Žák/absolvent:

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usiluje o co nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb;
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii;
- ovládá přípravu vybraných druhů pokrmů a nápojů.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi a byli ochotni pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart;
- přijímali všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce;
- po absolvování oboru vzdělání byli připraveni řídit svoji pracovní kariéru i svůj osobní život.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali informace;
- pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při řešení pracovních úkolů v rámci profese;
- používali základní a aplikační programové vybavení počítače;
- orientovali se ve výpočetním systému, zvládali různá testová cvičení;

kreativně a kriticky využívali AI Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali aplikační programové vybavení počítače pro potřeby dalšího vzdělávání;
- vyhledávali informace ze světa sportu a pohybových aktivit;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence) a porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Výuka probíhá:

1. ročník 4 hodiny týdně / celkem 136 hodin
 2. ročník 4 hodiny týdně / celkem 136 hodin
 3. ročník 3 hodiny týdně / celkem 90 hodin

1. ročník**136 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - využívá znalostí o potravinách a výživě při výběru vhodných surovin; - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - dbá na osobní hygienu, hygienu potravin a pracoviště; - využívá prostředky k zajištění hygieny a sanitace, dodržuje sanitační řád; - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - je seznámen se systémem kritických bodů v gastronomickém provozu;	Hygienické zásady - hygienické předpisy v gastronomii - předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany - prostředky pro úklid a sanitaci - HACCP – systém kritických bodů
- využívá znalostí o potravinách a výživě při výběru vhodných surovin; - pro kuchyňskou úpravu pokrmů používá vhodný inventář; - orientuje se ve způsobech předběžné přípravy surovin; - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy tepelných úprav pokrmů a umí je využít; - používá vhodný inventář a pečuje o něj;	Technologie přípravy pokrmů - kuchyňská úprava potravin - inventář pro výrobu pokrmů - předběžná příprava potravin rostlinného a živočišného původu - základní tepelné úpravy při zpracování potravin - vaření, zadělávání, dušení, pečení, smažení - ostatní tepelné úpravy - estetická úprava a expedice pokrmů

- používá vhodné suroviny a příslušné technologické postupy pro přípravu polévek; - rozezná jednotlivé druhy polévek; - popíše přípravu polévek podle stanovených receptur; - zná zásady expedice pokrmů včetně podávaného množství a estetické úpravy;	Polévky - charakteristika, význam a rozdělení polévek - dávkování polévek - vývary a hnědé polévky - zavářky, vložky do polévek - bílé polévky - přesnídávkové polévky - speciální a zvláštní polévky
- zná technologické postupy přípravy tradičních českých omáček; - umí připravit omáčky k vařenému hovězímu masu i omáčky studené; - připravuje omáčky podle stanovených receptur;	Omáčky - význam a rozdělení omáček - omáčky k hovězímu masu vařenému - základní bílé a hnědé omáčky - studené omáčky
- zná technologické postupy přípravy tradičních příloh; - umí připravit přílohy podle stanovených receptur; - umí připravit přílohy z polotovarů podle uvedeného návodu;	Přílohy - charakteristika, význam a rozdělení příloh - dávkování příloh - přílohy z brambor - přílohy z mouky - přílohy z rýže a ostatních obilovin - přílohy z luštěnin - přílohy ze zeleniny - využití polotovarů
- zná technologické postupy přípravy tradičních bezmasých pokrmů; - umí připravit bezmasé pokrmy podle stanovených receptur.	Bezmasé pokrmy - charakteristika, význam a rozdělení bezmasých pokrmů - přípravy pokrmů z brambor - příprava pokrmů z rýže a ostatních obilovin - přípravy pokrmů z luštěnin - příprava pokrmů ze zeleniny - příprava pokrmů z vajec - příprava pokrmů ze sýrů - příprava pokrmů z hub

2. ročník**136 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z jatečného masa; - připravuje teplé pokrmy podle technologického postupu; - pracuje s normami a odbornou literaturou; - umí si vyhledat informace na internetu; - volí a používá vhodné suroviny a příslušné technologické postupy pro přípravu pokrmů; - opracovává a upravuje suroviny potřebné k přípravě pokrmů z masa; - umí rozlišit maso, které podáváme při dietním stravování; - umí dohotovovat a expedovat pokrmy;	Technologie přípravy pokrmů z jatečných mas - technologie přípravy pokrmů z hovězího masa - vaření hovězího masa - příprava základů - dušení hovězího masa - pečené hovězího masa - hovězí vnitřnosti - technologie přípravy pokrmů z telecího masa - vaření telecího masa - zadělávání telecího masa - dušení telecího masa - pečení telecího masa - smažení telecího masa - telecí vnitřnosti - technologie přípravy pokrmů z vepřového masa - vaření vepřového masa - dušení vepřového masa - pečení vepřového masa - smažení vepřového masa - vepřové vnitřnosti - příprava slaniny a uzeného masa - příprava zabijačkových produktů - technologie přípravy pokrmů ze skopového jehněčího a kůzlečího masa - vaření, zadělávání, dušení, pečení a smažení jednotlivých druhů masa - úprava vnitřností - technologie přípravy pokrmů z nutrií a králíčího masa - vaření, dušení, pečení a smažení masa - použití masa v dietním stravování

- zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z drůbeže, ryb, zvěřiny; - připravuje teplé pokrmy podle technologického postupu; - pracuje s normami a odbornou literaturou; - umí si vyhledat informace na internetu; - volí a používá vhodné suroviny a příslušné technologické postupy pro přípravu pokrmů; - opracovává a upravuje suroviny potřebné k přípravě pokrmů z masa; - umí rozlišit maso, které podáváme při dietním stravování; - umí dohotovovat a expedovat pokrmy;	Technologie přípravy pokrmů z ryb, korýšů, drůbeže, zvěřiny - předběžná příprava ryb - technologie přípravy pokrmů z ryb - vaření ryb - dušení ryb - pečení ryb - smažení ryb - příprava rybích vnitřností - úprava pokrmů z korýšů, měkkýšů a obojživelníků - předběžná příprava drůbeže - technologie přípravy pokrmů drůbeže - vaření drůbeže - zadělávání drůbeže - dušení drůbeže - pečení drůbeže - smažení drůbeže - příprava drůbežích vnitřností - předběžná příprava zvěřiny - technologie přípravy pokrmů ze zvěřiny - vaření zvěřiny - dušení zvěřiny - pečení zvěřiny - smažení zvěřiny - příprava zvěřinových vnitřností
- zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z mletých mas; - připravuje teplé pokrmy podle technologického postupu; - pracuje s normami a odbornou literaturou; - umí si vyhledat informace na internetu; - volí a používá vhodné suroviny a příslušné technologické postupy pro přípravu pokrmů; - opracovává a upravuje suroviny potřebné k přípravě pokrmů z mletého masa; - umí rozlišit maso, které podáváme při dietním stravování; - umí dohotovovat a expedovat pokrmy;	Technologie přípravy pokrmů z mletých mas - technologické postupy přípravy mletých mas - masové kašoviny - směsi mletých mas - tepelné úpravy mletých mas - sekaná, mleté řízky, karbanátky - salmi, salpikony, krokety, ragú
- zná technologické postupy přípravy tradičních minutkových pokrmů; - umí dohotovovat a expedovat minutkové pokrmy; - umí vyhledat informace na internetu; - volí a používá vhodné suroviny a příslušné technologické postupy pro přípravu minutkových pokrmů; - rozezná jednotlivé druhy mas na přípravu minutkových pokrmů; - používá moderní trendy v přípravě a servisu minutkových pokrmů.	Technologie přípravy pokrmů na objednávku - technologické postupy přípravy minutkových pokrmů - jednotlivé druhy minutkových pokrmů podle druhů mas (jatečné maso, drůbež, ryby, zvěřina) - dohotovení jídel na objednávku, expedice

3. ročník**90 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - připravuje výrobky studené kuchyně; - umí použít základní výrobky studené kuchyně na raut a studený předkrm; - expeduje pokrmy na základě pokynů pro expedici; - kontroluje hmotnost a estetickou úpravu výrobku;	Pokrmy studené kuchyně - příprava pokrmů studené kuchyně zaměřená na přípravu nabídkového stolu - expedice pokrmů, hmotnost jednotlivých předkrmů - příprava ozdob
- umí správně rozlišit nápoje podle teploty; - připravuje teplé a studené nápoje běžně zařazené na nápojovém lístku;	Teplé a studené nápoje - rozdělení nápojů - studené nápoje – mléčné koktejly, aromatizovaná mléka - teplé nápoje – káva, kakao, čaj, grog, punč
- připravuje jednoduché a složité moučníky uvedené v recepturách teplých pokrmů; - zná základní druhy těst a hmot; - umí připravit základní polevy, krémy, korpusy; - umí používat teplé sladké omáčky; - umí ozdobit a expedovat zmrzlinové poháry;	Technologické postupy přípravy moučníků - moučníky z kynutého a litého těsta - moučníky z plundrového a listového těsta - moučníky z piškotového těsta - moučníky z odpalovaného těsta - příprava teplých omáček - příprava polev, krémů - úprava zmrzlin před expedicí
- zná technologickou přípravu dietních pokrmů; - připravuje vybrané dietní pokrmy; - umí správně přidělit jídla a nápoje jednotlivým dietám;	Technologické postupy přípravy dietních pokrmů - druhy diet - sestavení jídelního lístku pro jednotlivé diety - příprava polévek, pokrmů a moučníků k dietám
- vhodně reaguje na aktuální situaci na trhu; - používá kvalitní suroviny; - reaguje na požadavky zákazníků; - průběžně se odborně vzdělává; - připravuje pokrmy s ohledem na racionální stravu.	Trendy v technologiích přípravy pokrmů - nové trendy v používaných surovinách - nové trendy v používaných úpravách - nové trendy v servisu pokrmů

7.8 Potraviny a výživa

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Žáci dostanou ucelenou soustavu vědomostí o potravinách, nápojích a zásadách správné výživy a o jejich vlivu na zdraví člověka. V předmětu se žáci seznámí s potravinami, s jejich jakostí, složením a dalšími vlastnostmi využitelnými při přípravě jídel a nápojů se zásadami správného ošetřování a skladování potravin a manipulaci z hlediska uchování, hygienické nezávadnosti a minimalizování ztrát. Žáci si v předmětu osvojí zásady racionální výživy. Žák se seznámí s fyziologií lidského organismu. Seznamují se s významem správné výživy pro zdraví člověka a s diferencovaným stravováním. Umí zpracovat získané informace z předmětu a aplikovat je v praxi, jsou schopni ovlivňovat vztahy mezi organismem a vnějším prostředím na základě získaných informací.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP – Stravovací a ubytovací služby.

Učivo je zaměřeno na složení potravin rostlinného a živočišného původu, složení a použití pochutin a fungování lidského organismu.

Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předmětem Odborný výcvik, Technologie.

Výukové strategie

Při výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, práce s učebnicí a odbornou literaturou, samostatné a skupinové práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost s použitím různých názorných pomůcek, nástěnných obrazů, didaktických pomůcek: videa – naučné a instruktážní filmy. Při výuce se používají odborné knihy a časopisy, ve kterých žák vyhledává a srovnává jednotlivé informace z oblasti potravin a výživy. Důležitou součástí výuky jsou odborné exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák/absolvent:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

- využívá různé informační zdroje;
- sleduje pokrok v dosahování cílů svého učení.

Komunikativní kompetence

Žák/absolvent:

- věcně správně a srozumitelně zpracovává přiměřeně náročné texty na odborná témata;
- dokáže prezentovat výsledky své práce;
- používá správně odborný slovník.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- používá jednoduché digitální nástroje a aplikace, které jsou specifické pro odborné zaměření;
- využívá digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů;
- používá digitální technologie při vytváření základní odborné dokumentace.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák/absolvent:

- má základní vědomosti a dovednosti potřebné k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomuje si nutnost celoživotního učení a tím se připravovat na měnící se pracovní podmínky.

Odborné kompetence

Jsou pilířem odborné přípravy v oboru vzdělání, jedná se o souhrn teoretické a praktické přípravy. Zahrnují v sobě znalosti, dovednosti a postoje získané v průběhu vzdělávání v oboru.

Žák/absolvent:

- dbá na BOZP při práci;
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb;
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii;
- ovládá přípravu vybraných druhů pokrmů a nápojů.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam životního prostředí pro člověka;
- poznávali svět a lépe mu rozuměli;
- jednali hospodárně;
- adekvátně uplatňovali nejen kritérium ekonomické efektivity ale i hledisko ekologické;
- chápali význam masa pro člověka a možná rizika spojená s jeho zpracováním.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy;
- si uvědomovali význam vzdělání pro budoucí život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře.

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o různých otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali informace z veřejných zdrojů, elektronických katalogů;
- pracovali s dalšími softwary;
- pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při řešení pracovních úkolů v rámci profese;
- používali základní a aplikační programové vybavení počítače;
- orientovali se ve výpočetním systému, zvládali různá testová cvičení;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence);
- dbali na zásady kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Výuka probíhá:

1. ročník	3 hodiny týdně / celkem 102 hodin
2. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
3. ročník	1 hodiny týdně / celkem 30 hodin

1. ročník**102 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů, technologického využití a významu ve výživě; - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů; - odhaduje nežádoucí vlivy na potraviny, které mohou ovlivnit jakost potravin a zdraví člověka;	Charakteristika poživatin, skladování potravin - rozdělení poživatin - hygiena potravin - skladování potravin a nápojů, základní předpisy - druhy skladů - vybavení skladů - kažení potravin - alimentární nákazy a otravy
- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska původu, druhů, technologického využití a významu ve výživě; - vyzná se v označení potravin a nápojů na etiketě;	Složení potravin - význam potravin pro lidský organismus - jednotlivé složky potravin: bílkoviny, tuky, glycidy, minerální látky, vitamíny - biologická a energetická hodnota - složení potravin na etiketě
- objasní princip přeměny látek a energií v organismu; - vysvětlí princip trávení a vstřebávání živin;	Trávicí soustava - jednotlivé části trávicí soustavy, přeměna živin, proces trávení
- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů, technologického využití a významu ve výživě;	Potraviny rostlinného původu - ovoce: složení, rozdělení, význam, použití - zelenina: složení, rozdělení, význam ve výživě, použití

	- brambory: složení, použití, význam ve výživě - luštěniny: složení, druhy, význam ve výživě, použití - obiloviny a mlýnské výrobky: složení, rozdělení, význam ve výživě, použití - kypřicí prostředky - houby, použití, rozdělení - sladidla
- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů, technologického využití a významu ve výživě;	Potraviny živočišného původu - vejce: význam, jakosti, struktura, třídění, nákazy, skladování, použití - mléko a mléčné výrobky (smetana, máslo, jogurty, sýry, tvaroh) - tuky: význam, rozdělení, použití
- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů, technologického využití a významu ve výživě; - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů pochutin.	Pochutiny - koření: rozdělení, druhy, význam, použití - káva, čaj, kávoviny, sůl, ocet: výroba, druhy, význam - pikantní omáčky, hořčice, polévkové koření - skladování, odlišnosti skladování pochutin oproti jiným potravinám

2. ročník**68 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů, technologického využití a významu ve výživě; - charakterizuje jednotlivé druhy masa, zná jeho význam pro výživu; - je schopen rozlišit jednotlivé druhy masa podle základních znaků; - zná význam zrání a skladování masa; - zná význam předběžné úpravy masa;	Maso, ostatní druhy masa - maso: význam ve výživě, rozdělení, charakteristika, složení, zrání, jednotlivé druhy jatečného masa, skladování - předběžná příprava: ryb, drůbeže, zvěřiny

- rozlišuje a charakterizuje jednotlivé druhy masa, rozdělí je podle kuchyňského použití a podle jakosti; - umí určit jakostní třídy; - je schopen zařadit jednotlivé části masa do jakostních tříd; - umí správně maso uskladnit;	Jatečné druhy masa - hovězí, telecí, vepřové, skopové, jehněčí, kůzlečí a koňské: charakteristika, význam ve výživě, složení, jakost - použití masa v kuchyni, jakostní znaky a skladování
- rozlišuje a charakterizuje specifické druhy vedlejších jatečných produktů; - vhodně používá jednotlivé druhy v kuchyni;	Vedlejší jatečné produkty - rozdělení vedlejších jatečných produktů - tepelné úpravy a použití: kostí, krve, střev a ostatních vedlejších jatečných produktů
- je schopen zařadit jednotlivé druhy masných výrobků a určit jejich význam při dalším zpracování; - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin;	Masné výrobky - uzeniny: význam, rozdělení, složení - konzervy a polokonzervy - skladování masných potravin
- ocení přínos drůbežího masa, ryb a zvěřiny v kuchyni; - správně používá jednotlivé druhy drůbežího masa a ryb v dietním stravování - rozlišuje charakteristické znaky jednotlivých druhů a správně je používá;	Drůbež, ryby, zvěřina - zvěřina: rozdělení, význam ve výživě, složení, jakostní znaky, skladování a použití - drůbež: rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování a správné použití masa při dietním stravování - ryby: rozdělení, význam ve výživě, složení, jakostní znaky a význam při racionální výživě
- rozlišuje a charakterizuje jednotlivé druhy z hlediska druhů, technologického využití a významu ve výživě; - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů;	Korýši, měkkýši, obojživelníci - jednotlivé druhy pro použití v kuchyni, charakteristika, význam, specifika - správné skladování - jakostní znaky
- rozlišuje a charakterizuje jednotlivé druhy nápojů, uvedou jejich využití a podávání z různých hledisek; - zná správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů nápojů; - vyzná se v označení nápojů a údajích na etiketách jednotlivých druhů nápojů; - zná typické nápoje pro jednotlivé státy, dokáže je stručně charakterizovat a stručně popsat jejich výrobu; - zná vliv alkoholu na lidské zdraví a možnosti boje proti alkoholismu a dalším návykovým látkám.	Nápoje - nealkoholické nápoje: význam, rozdělení, charakteristika jednotlivých druhů - alkoholické nápoje: pivo: výroba, tržní druhy, ošetření - víno: výroba, jednotlivé druhy, rozdělení a skladování - lihoviny: charakteristika, rozdělení, výroba, tržní druhy - vliv alkoholu na zdraví, boj proti alkoholismu

3. ročník

30 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - objasní podstatu racionální výživy; - rozliší a charakterizuje hlavní směry ve výživě; - uvede příklady souvislosti nesprávných stravovacích návyků na civilizační choroby;	Hlavní zásady správné výživy - zásady správné výživy, druhy stravy - vliv správné výživy na organismus - stravovací návyky - obezita - kouření - drogy a další návykové látky
- je schopen sestavit různé druhy jídelních lístků podle skupiny obyvatel; - rozlišuje a charakterizuje jednotlivé směry výživy;	Směry ve výživě - směry ve výživě - stravování vybraných skupin osob podle různých kritérií - sestavení jídelníčku pro různé skupiny obyvatel na základě zvláštních požadavků
- vysvětlí úlohu dietního stravování; - vyjmenuje typy léčebných diet; - rozezná požadavky na přípravu jídel, nápojů a moučníků při dietním stravování;	Diferencované stravování, dietní stravování - dietní stravování - druhy diet - těhotných a kojících matek - výživa dětí, dospívajících - výživa sportovců - výživa seniorů - strava v různých pracovních podmínkách
- dodržuje základní pravidla osobní a provozní hygieny; - uplatňuje zásady při zkvalitňování životního prostředí; - dodržuje požadavky na hygienické a epidemiologické zabezpečení a uchování potravin;	Základní pravidla hygieny - životní prostředí - osobní hygiena člověka - vliv mikroorganismů na člověka - hygiena pracoviště - epidemiologie
- dovede samostatně uplatnit získané poznatky při zpracování úkolu a vhodně je prezentovat.	Opakování k ZZ - průběžné opakování

7.9 Zařízení provozoven

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- zprostředkovat žákům ucelený přehled o hygienických předpisech HACCP a jejich uvádění do praxe, o podmínkách provozu, o bezpečnostních předpisech, které souvisejí s obsluhou strojů a zařízení na úseku výrobního a odbytového střediska;
- seznámit žáky s vybavením hlavních a vedlejších prostor výrobního střediska, odbytového střediska a ubytovacího střediska;
- vést žáky, aby se orientovali a samostatně pracovali v závodech společného stravování.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP Odborné vzdělávání – Stravovací a ubytovací služby a Chování pracovníků ve službách. Je zařazeno učivo o bezpečnostních a hygienických předpisech (HACCP), se kterými souvisí práce na úseku výroby, odbytu a ubytování, žáci se seznámí se základními druhy technického a technologického vybavení jednotlivých středisek provozoven společného stravování.

Učivo je doplňováno o poznatky získané návštěvami pracovišť odborného výcviku.

Obsah učiva předmětu navazuje na vědomosti získané v předmětech Technologie, Stolničení a v Odborném výcviku a tyto vědomosti aplikuje při vypracovávání zadaných úkolů.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení. Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování, didaktických her apod.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**Klíčové kompetence****Kompetence k učení**

Žák/absolvent:

- má pozitivní vztah k učení;
- ovládá adekvátní techniku učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- sleduje pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák/absolvent:

- rozumí zadání úkolu nebo rozpoznává jádro problému;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých činností;
- samostatně řeší běžné pracovní i mimopracovní problémy;
- využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

Komunikativní kompetence

Žák/absolvent:

- dosahuje jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Žák/absolvent:

- přijímá a zodpovědně plní svěřené úkoly;
- pracuje v týmu;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák/absolvent:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
- jedná v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák/absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- má I přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- používá jednoduché digitální nástroje a aplikace, které jsou specifické pro odborné zaměření;
- využívá digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů;
- používá digitální technologií při vytváření základní odborné dokumentace.

Odborné kompetence

Žák/absolvent:

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- usiluje o co největší kvalitu své práce, výrobků a poskytovaných služeb;
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- uplatňuje moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích;
- ovládá technologii přípravy pokrmů včetně hygienických zásad;
- vykonává obchodně-provozní aktivity.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi a byli ochotni pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart;
- přijímali všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce;
- se uplatnili po absolvování oboru vzdělání v zaměstnaneckém poměru.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali informace;
- pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při řešení pracovních úkolů v rámci profese;
- používali základní a aplikační programové vybavení počítače;
- orientovali se ve výpočetním systému, zvládali různá testová cvičení;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence);
- uvědomovali si zásady kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - uvede příklady nebezpečných rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - dodržuje hygienické předpisy stanovené pro práci v gastronomických provozech; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; - zajistí první pomoc při úrazu; - uvede povinnosti pracovníka v případě pracovního úrazu;	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence - hygienické požadavky na provoz společného stravování - technické řešení provozoven společného stravování - hygienické předpisy v gastronomii - pracovně právní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení - bezpečnost při manipulaci s plynem a elektřinou - první pomoc - požární ochrana a prevence
- charakterizuje části výrobního střediska, druhy vybavení a jeho použití; - obsluhuje technologická zařízení podle pokynů; - čistí a zabezpečuje technologická zařízení po ukončení provozu podle pokynů; - rozlišuje druhy skladů podle teploty a používá jejich zařízení; - zná požadavky na ošetření a skladování potravin;	Výrobní středisko - členění výrobního střediska - základní vybavení výrobního střediska - zařízení pro hygienu nádobí a zařízení - skladové hospodářství, dělení skladů - základní vybavení skladů
- charakterizuje vybavení výrobního střediska; - rozlišuje obvyklé vybavení výrobního střediska z hlediska jeho funkce; - obsluhuje technologická zařízení podle pokynů; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy;	Stroje pro mechanické zpracování potravin, ostatní kuchyňské stroje a jejich ošetření - stroje na zpracování brambor a zeleniny - stroje na zpracování těsta a masa - univerzální stroje - přídatná zařízení - ostatní stroje na zpracování potravin - běžné ošetření a údržba víceúčelových strojů - mytí, desinfekce a ošetření zařízení ve výrobním středisku
- umí bezpečně obsluhovat jednotlivá zařízení a využívat je v technologickém postupu při přípravě pokrmů; - umí provádět jednoduchou údržbu strojů a zařízení.	Zařízení pro tepelné zpracování pokrmů - vybavení velkokapacitních kuchyní - varná pole, stoličky, sporáky, varné kotle, smažící pánev, fritézy, cukrářské pece, rošty a rožně. - mytí, ošetření a desinfekce zařízení

2. ročník**34 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje vybavení výrobního střediska pro hygienu nádobí a náčiní; - zná běžnou údržbu a čištění strojů; - postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy;	Zařízení pro hygienu nádobí a zařízení - ohřívače vody - umývací stroje a dřezy - hygiena běžná údržba stroje
- zná šetrné a hospodárné uchovávání potravin před expedicí; - rozlišuje obvyklé vybavení kuchyně a části výrobního střediska – expedice;	Zařízení pro uchování pokrmů a nápojů za tepla - vodní lázeň, ohřívací stoly - vliv suchého a vlhkého tepla na pokrmy
- rozlišuje různé druhy chlazení; - zná jednotlivé druhy chladících a mrazících zařízení;	Chladicí a mrazicí zařízení - druhy chlazení - chladicí a mrazicí zařízení
- rozlišuje druhy a funkce odbytových středisek a jejich vybavení; - uplatňuje různé formy prodeje; - seznámí se s vhodnými typy automatů;	Odbytová střediska - úkoly odbytu - požadavky na vybavení odbytových středisek - formy prodeje - prodejní a zábavní automaty
- vysvětlí úlohu pracovníků ve výrobním, odbytovém a ubytovacím středisku; - připraví pracoviště na provoz; - koná pracovní úkoly podle zadaných pokynů; - dodrží stanovenou posloupnost prací a časový harmonogram;	Organizace práce v ubytovacím a stravovacím provozu - organizace a rozdělení práce v úseku výroby, odbytu a ubytování - příprava a úklid pracoviště - základy práce s informačním systémem v ubytovacích službách
- používá vhodné stroje nebo zařízení na úklid provozovny; - zvolí správný postup při zadané práci; - ovládá ošetření a běžnou údržbu stroje po ukončení provozu; - dodržuje zásady bezpečnosti práce;	Zařízení pro úklidové práce - druhy strojů na úklid - provoz strojů, bezpečnost práce - ekologické zpracování zbytků saponátů
- jedná v souladu s předpisy na ochranu životního prostředí; - třídí odpad; - nakládá s odpady a obaly dle platných předpisů; - šetří energie a vodu při činnostech ve výrobním, odbytovém a ubytovacím středisku.	Ochrana životního prostředí - pojem ochrana životního prostředí - nakládání s odpady a obaly

7.10 Stolničení

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům vědomosti o stolničení a obsluze v gastronomických a ubytovacích zařízeních. Seznamuje žáky s běžným a speciálním inventářem s jeho praktickým použitím a údržbou, poskytuje jim vědomosti o technice jednoduché obsluhy. Seznamuje žáky s požadavky na hygienu v gastronomii, s jejich uplatňováním, trendy ve výživě s využitím poznatků o potravinách a nápojích. Podle získaných poznatků se naučí sestavit jídelní a nápojové lístky podle gastronomických pravidel, pravidel racionální výživy a dalších hledisek. Volí vhodné formy obsluhy podle prostředí a charakteru střediska. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady společenského chování, profesního jednání a vystupování.

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP – Stravovací a ubytovací služby a Chování pracovníků ve službách.

Učivo vysvětluje pojmy z oblasti stolničení a stolování, ovládá techniku obsluhy a služeb v odbytovém středisku. Je zařazeno učivo o bezpečnostních a hygienických předpisech, se kterými souvisí práce na úseku odbytu a ubytování. Podstatou je správné použití běžného a speciálního inventáře. Dochází k seznámení s jednoduchou obsluhou. Použití gastronomických pravidel při servisu pokrmů a nápojů a správné teploty.

Obsah učiva je mezipředmětově provázán s předmětem Odborný výcvik, Technologie a výukou cizího jazyka.

Výukové strategie

Při výuce je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, práce s učebnicí a odbornou literaturou, samostatné a skupinové práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost s použitím různých názorných pomůcek, nástěnných obrazů, didaktických pomůcek: videa – naučné a instruktážní filmy. Při výuce se používají odborné knihy a časopisy, ve kterých žák vyhledává a srovnává jednotlivé informace z oblasti potravin a výživy. Důležitou součástí výuky jsou odborné exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje

nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák/absolvent:

- je schopen se podle svých možností a schopností efektivně se učit, vyhodnocovat své dosažené výsledky a pokrok;
- reálně si stanovuje potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání;
- se učí vymezovat problém a nalézat řešení, řešit problémové situace.

Komunikativní kompetence

Žák/absolvent:

- věcně správně a srozumitelně zpracovává přiměřeně náročné texty na odborná témata;
- prezentuje výsledky své práce;
- používá správně odborný slovník.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- používá jednoduché digitální nástroje a aplikace, které jsou specifické pro odborné zaměření;
- využívá digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů;
- používá digitálních technologií při vytváření základní odborné dokumentace;
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- je schopen získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě Internet.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák/absolvent:

- má základní vědomosti a dovednosti potřebné k vlastní profesní budoucnosti;
- uvědomuje si nutnost celoživotního učení;
- je připraven na měnící se pracovní podmínky.

Odborné kompetence

Jsou pilířem odborné přípravy v oboru vzdělání, jedná se o souhrn teoretické a praktické přípravy. Zahrnují v sobě znalosti, dovednosti a postoje získané v průběhu vzdělávání v oboru.

Žák/absolvent:

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usiluje o co největší kvalitu své práce, výrobků a poskytovaných služeb;
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- uplatňuje moderní poznatky o výživě, potravinách a nápojích;
- ovládá technologii přípravy pokrmů včetně hygienických zásad;
- vykonává obchodně-provozní aktivity.
- uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii;
- ovládá přípravu vybraných druhů pokrmů a nápojů.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali význam životního prostředí pro člověka;
- poznávali svět a lépe mu rozuměli;
- jednali hospodárně;
- adekvátně uplatňovali nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické;

- chápali význam masa pro člověka a možná rizika spojená s jeho zpracováním.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy;
- si uvědomovali význam vzdělání pro budoucí život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře.

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o různých otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali informace;
- pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při řešení pracovních úkolů v rámci profese;
- používali základní a aplikační programové vybavení počítače;
- orientovali se ve výpočetním systému, zvládali různá testová cvičení;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence);
- uvědomovali si zásady kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Výuka probíhá:

1. ročník	1 hodina týdně / celkem 34 hodin
2. ročník	2 hodiny týdně / celkem 68 hodin
3. ročník	2 hodiny týdně / celkem 60 hodin

1. ročník

34 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje pojem stolničení a stolování; - rozlišuje druhy a vybavení odbytových středisek; - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; - dodržuje hygienické předpisy stanovené pro práci v gastronomických provozech; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence; - zajistí první pomoc při úrazu druhé osoby; - uvede povinnosti pracovníka v případě pracovního úrazu;	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence - pojmy a význam stolničení - bezpečnost technických zařízení - pracovněprávní problematika BOZP a hygiena v odbytovém středisku - první pomoc - požární ochrana a prevence
- vysvětlí úlohu pracovníků ve výrobním, odbytovém a ubytovacím středisku; - vykoná přidělené pracovní úkoly podle pokynů, - připraví pracoviště na provoz, udržuje pořádek na pracovišti během provozu a uklidí pracoviště po ukončení provozu v souladu s hygienickými předpisy; - dodržuje stanovenou posloupnost prací a časový harmonogram;	Organizace práce v ubytovacím a stravovacím provozu, komunikace ve službách - organizace a rozdělení práce v úseku výroby, odbytu a ubytování - příprava a úklid pracoviště - základy práce s informačním systémem v ubytovacích službách
- uplatňuje zásady společenského chování k hostům; - dbá na svůj zevnějšek, udržuje v čistotě svůj pracovní oděv; - řídí se pokyny nadřízených - spolupracuje v týmu.	Komunikace ve službách - společenské chování, základní společenská a profesní pravidla - pracovní oděv - práce v týmu - základy práce s informačním systémem v ubytovacích službách

2. ročník**68 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje zařízení a vybavení na úseku obsluhy; - rozlišuje malý a velký stolní inventář a způsoby jeho ošetření;	Vybavení, zařízení a inventář na úseku obsluhy - rozdělení - malý stolní inventář - použití jednotlivých druhů inventáře při obsluze - velký stolní inventář - údržba a použití jednotlivých druhů inventáře při obsluze
- uplatňuje gastronomická pravidla při společném stravování; - uvede druhy a náležitosti jídelního a nápojového lístku.	Gastronomická pravidla - druhy a náležitosti jídelních lístků, zásady při jejich sestavování - druhy a náležitosti nápojových lístků

3. ročník**60 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vhodně používá malý a velký stolní inventář; - charakterizuje formy prodeje; - uvede zásady při obsluze hostů technikou jednoduché obsluhy;	Základy obsluhy - formy a pravidla obsluhy - technika podávání pokrmů a nápojů při obsluze
- rozlišuje druhy a vybavení odbytových středisek.	Odbytová střediska - úkoly odbytu - kavárna a kavárenská herna, druhy, charakteristika podávaných jídel - vinárna a vinné sklepy: charakteristika, sortiment jídel a nápojů - bary: charakteristika, sortiment jídel a nápojů - varieté, kabarety: charakteristika, sortiment jídel a nápojů - koliby a salaše: charakteristika, sortiment jídel a nápojů - pivnice: charakteristika, sortiment jídel a nápojů

7.11 Odborný výcvik

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Stravovací a ubytovací služby
Kód oboru vzdělání:	65-51-E/01
Název oboru vzdělání:	Stravovací a ubytovací služby
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- vytvořit a upevnit pozitivní vztah ke kulinářskému umění;
- zprostředkovat žákům ucelený přehled o hygienických předpisech a zásadách bezpečnosti práce týkajících se výroby v provozovně společného stravování;
- seznámit žáky se způsoby opracování surovin a jejich využitím při přípravě pokrmů a nápojů;
- naučit žáky technologické postupy přípravy běžných pokrmů teplé a studené kuchyně s ohledem na zásady moderní gastronomie;
- vytvořit přehled o pokrmech a nápojích české kuchyně;
- naučit žáky zásady estetické úpravy a expedice pokrmů;
- vést žáky k hospodárnému zacházení s potravinami a ekologickému chování;
- naučit žáky pracovat samostatně i v týmu.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP Odborné vzdělávání – Stravovací a ubytovací služby a Chování pracovníků ve službách. Je zařazeno učivo o bezpečnostních a hygienických předpisech (HACCP), které souvisejí se zpracováním surovin a jejich uváděním do praxe. Žáci jsou seznámeni s předběžnou přípravou potravin, se základními technologickými postupy polévek, omáček, příloh a bezmasých pokrmů, dále pokrmů z jatečných a ostatních druhů mas. Dále je zařazeno učivo o přípravě tradičních pokrmů studené kuchyně, nápojů, moučníků a dietních pokrmů.

Učivo je doplňováno odbornými přednáškami a kurzy (kurz carvingu, kurz studené kuchyně, kurz barista, přednáška o racionální stravě).

Obsah učiva předmětu navazuje na vědomosti získané v předmětech Zařízení provozoven, Potraviny a výživa a Odborný výcvik a tyto vědomosti žák aplikuje při vypracovávání zadaných úkolů.

Předmět se výrazně podílí na utváření profilu absolventa, je stěžejní odborným předmětem pro práci kuchaře ve stravovacích službách.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na používání aktivizujících vyučovacích metod, které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a kritickému myšlení.

Používány jsou metody slovní (výklad, vysvětlování, práce s odbornou literaturou, rozhovor, diskuse, přednáška), metody názorně demonstrační (modely, obrazy, ústní

instruktáž, instruktážní videa), problémové vyučování, besedy s odborníky, exkurze. Probrané učivo je prohlubováno pomocí frontálního opakování, didaktických her apod.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen ústní zkoušení, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových téma

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

Dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru odborné kvalifikace, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a pochopit výhody znalosti cizích jazyků.

Personální a sociální kompetence

Přijímat a zodpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i zájmu veřejném, uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, uznávat hodnoty a tradice svého národa a jednat v souladu s udržitelným rozvojem.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a znát obecná práva a povinnosti pracovníků a zaměstnavatelů.

Matematické kompetence

Aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných životních i pracovních situacích.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- používá jednoduché digitální nástroje a aplikace, které jsou specifické pro odborné zaměření;
- využívá digitální technologie pro plnění základních odborných úkolů;
- používá digitální technologie při vytváření základní odborné dokumentace;
- pracuje s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Odborné kompetence

Žák/absolvent by měl:

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb;
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- přijímat a skladovat suroviny, polotovary a hotové potravinářské výrobky;
- zpracovávat suroviny a polotovary na hotové potravinářské výrobky dle technologického postupu a s ohledem na bezpečnost potravin;
- aplikovat hygienické požadavky v potravinářském provozu.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi a byli ochotni pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Člověk a svět práce (individuální příprava na pracovní trh, svět vzdělávání, svět práce, podpora státu ve sféře zaměstnanosti)

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti či profesní restart;
- přijímali všeobecné vývojové trendy, nové formy a podmínky práce a po absolvování oboru vzdělání byli připraveni řídit svoji pracovní kariéru i svůj osobní život.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali informace;
- pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak i při řešení pracovních úkolů v rámci profese;
- používali základní a aplikační programové vybavení počítače;
- orientovali se ve výpočetním systému, zvládali různá testová cvičení;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence);
- uvědomovali si zásady kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	15 hodin týdně / celkem 510 hodin
2. ročník	16 hodin týdně / celkem 544 hodin
3. ročník	23 hodin týdně / celkem 690 hodin

1. ročník**510 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - učí se chování v kuchyni a je seznámen s povinnostmi kuchařů; - je seznámen s hospodařením se surovinami, energií, plynem a vodou;	Úvod - bezpečnost a ochrana zdraví při práci - hygiena práce - seznámení s pracovištěm
- opracovává a upravuje suroviny potřebné k přípravě pokrmů; - pracuje se zařízením, spotřebiči a dalším kuchyňským vybavením v souladu s předpisy; - je poučen o správném skladování; - ovládá předběžnou úpravu surovin;	Předběžná úprava - zelenina - ovoce - brambory - krájení, vážení, odměřování - opakování
- učí se pracovat s recepturami teplých pokrmů; - zná rozdíly mezi druhy tepelných úprav; - volí vhodné suroviny a technologické postupy pro přípravu pokrmů;	Základní technologické úpravy - základy normování - tepelné zpracování potravin: vaření, dušení, pečení, smažení, zapékání, grilování - mikrovlnná trouba, konvektomaty, další moderní zařízení - opakování
- umí připravit jednotlivé druhy vývarů; - připravuje hnědé, bílé a přesnídávkové polévky; - zná zavářky, vložky, učí se ochucovat;	Úprava polévek - význam a rozdělení - hnědé polévky - vývary, zavářky, vložky - bílé polévky - přesnídávkové polévky - opakování
- umí připravit jednotlivé druhy příloh z různých druhů základních surovin; - volí vhodnou přílohu k pokrmům; - při expedici umí přílohy vhodně upravit;	Přílohy - z brambor - z těstovin - z rýže - knedlíky - ze zeleniny - luštěniny - opakování
- chápe význam bezmasých pokrmů z hlediska zdravé výživy; - dokáže připravit bezmasé pokrmy z jednotlivých surovin; - volí vhodné doplňky dle zásad racionální výživy;	Bezmasé pokrmy - jídla z brambor - jídla zeleninová - jídla z rýže - jídla z těstovin - žemlovky - jídla z vajec - jídla ze sýrů a z tvarohu - opakování

- učí se připravovat základní druhy těst a jednoduché restaurační moučníky z receptur teplých pokrmů; - z polotovarů dokáže připravit a ozdobit zmrzlinové poháry;	Jednoduché moučníky - druhy těst - náplně - polevy - opakování
- umí vhodně upravit a podávat zeleninové, ovocné, masové, i ostatní saláty;	Jednoduché saláty - zeleninové - ovocné - ostatní - opakování
- připravuje pokrmy ve školní jídelně; - seznamuje se s komplexní přípravou pokrmů; - učí se zásady výdeje a expedice pokrmů.	Základy dovedností související s přípravou pokrmů - základy - omáčky - druhy mas - jednoduché moučníky - opakování

2. ročník**544 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - bezpečně používá stroje a zařízení na pracovišti a provádí jejich údržbu; - má přehled o nově používaných prostředcích šetrných k životnímu prostředí;	Úvod - BZOP - hygienické předpisy ve stravovacích zařízeních
- umí připravovat základní druhy základů; - ovládá způsoby zahušťování;	Základy - druhy základů - způsoby zahušťování - opakování
- zná technologické postupy základních omáček a umí je připravovat; - ovládá způsob přípravy běžných druhů omáček české kuchyně;	Omáčky - rozdělení omáček - hrubé omáčky, hnědé, bílé - jemné omáčky, studené teplé - opakování

- využívá znalosti o potravinách a výživě při výběru vhodných druhů mas; - použije vhodné druhy masa podle druhu tepelné úpravy; - zná technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z jatečných mas; - umí dohotovovat a expedovat pokrmy; - pracuje s normami, s odbornou literaturou a informacemi na internetu; - volí vhodné dochucovací prostředky; - správně vybírá a upravuje masa; - k dietnímu stravování; - hospodárně nakládá při práci se surovinami, energií, plynem a vodou; - má přehled o nových technologiích; - využívá prostředky šetrné k životnímu prostředí; - propaguje zásady zdravé výživy a zdravý životní styl;	Hovězí maso - rozdělení jednotlivých částí - předběžná úprava - vaření - dušení - pečení - úprava drobů - minutky - opakování
	Vepřové maso - rozdělení, použití jednotlivých částí - vykostování, sekání kotlet - předběžná úprava - vaření - dušení - pečení - úprava drobů - minutky - opakování
- volí vhodné tepelné úpravy a zpracování uzených mas a uzenin; - je informován o uzení z hlediska zdravé výživy;	Uzené maso - vaření - použití uzenin a uzeného masa - opakování
- umí vybrat a předběžně upravit masa vhodná na mletí; - dokáže ocenit přínos mletých mas při kuchyňském zpracování;	Mleté maso - vhodné druhy masa na mletí, vázací prostředky - příprava pokrmů z mletého masa - opakování
- zná druhy drůbeže nejvíce používané ve veřejném stravování; - ovládá práce spojené s předběžnou přípravou; - připravuje pokrmy z receptur; - volí vhodné tepelné úpravy;	Drůbež - rozdělení drůbeže - předběžná úprava drůbeže - příprava pokrmů z drůbežího masa a drůbeků - opakování

- připraví pracoviště před zahájením provozu; - prostře; - během provozu obsluhuje a udržuje pořádek; - po ukončení provede úklid.	Obsluha - úprava zevnějšku - chování, vystupování - pomůcky - inventář na úseku obsluhy - jednoduchá obsluha – nácvik činností
---	---

3. ročník**690 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii; - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany; - je seznámen s účelem kritických bodů a fungováním HACCP praxi; - umí hospodařit se surovinami, energií, plynem a vodou;	Úvod - bezpečnost a ochrana zdraví při práci - hygiena práce - seznámení s pravidly HACCP - opakování
- prohlubuje a rozšiřuje si znalosti z oblasti přípravy pokrmů především ryb; - volí vhodné tepelné úpravy;	Ryby - předběžná úprava ryb - úprava pokrmů z ryb - opakování
- ovládá přípravu pokrmů studené kuchyně - předkrmy a pokrmy; - naučí se vkusnému provedení a zdobení; - věnuje maximální pozornost hygieně při zpracování;	Studená kuchyně - význam výrobků studené kuchyně - úprava majonéz, složitých salátů, rosolu, aspiku - úprava obložených chlebíčků, chuťovek, kanapek - plněná a zdobená vejce a zelenina - masité pěny - obložené mísy - opakování

- připravuje základní druhy těst na různé druhy moučníků a moučných pokrmů; - vysvětlí jak snížit energetickou hodnotu moučníků; - dovede připravit jednoduché a složité moučníky uvedené v recepturách teplých pokrmů; - zná přípravu základních polev, krémů, korpusů; - používá teplé sladké omáčky; - umí ozdobit a expedovat zmrzlinové poháry;	Moučníky - moučníky z kynutého těsta - moučníky z litých těst - moučníky linecké - moučníky z piškotového a třeného těsta - moučníky z listového těsta - moučníky z páleného těsta - moučníky z tvarohového těsta - kaše, pudinky - opakování
- zná technologii přípravy dietních pokrmů a využívá při přípravě ovoce a zeleninu podle ročního období; - orientuje se v kuchyních cizích zemí a v surovinách; - umí sestavit nabídku pokrmů pro příslušníky různých států podle jejich tradice a náboženských zvyklostí; - připravuje teplé předkrmy k příležitostem (svatba, vánoce, atd.); - zná jejich zařazení v jídelních lístcích; - umí je vhodně použít tyto druhy masa, volí vhodné tepelné úpravy; - zná jejich význam ve stravování; - ovládá techniku jednoduché obsluhy; - je obeznámen s organizací práce v různých odbytových střediscích; - řeší možné nehody při obsluze a chová se profesionálně;	Alternativní témata - dietní pokrmy - cizí kuchyně - teplé předkrmy - skopové maso - telecí maso - zvěřina - jednoduchá obsluha
- prohlubuje a rozšiřuje si znalosti v oblastech předběžné přípravy; - procvičuje si technologické postupy pokrmů teplé a studené kuchyně; - opakuje si získané dovednosti a znalosti; - pracuje samostatně i v kolektivu; - zvládá a umí řešit nepředvídané situace; - připravuje se na závěrečnou zkoušku; - ekologicky likviduje a třídí odpady po jejich zpracování.	Příprava na závěrečné zkoušky Opakování - předběžné úpravy - základní technologické úpravy - úprava polévek - přílohy - bezmasé pokrmy - jednoduché saláty - základy - omáčky - hovězí maso - vepřové maso - uzené maso - mleté maso - drůbež - ryby - studená kuchyně - moučníky - dietní pokrmy - skopové maso - telecí maso - zvěřina - opakování, procvičování - prohlubování znalostí a dovedností - příprava na závěrečné zkoušky

8. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Škola vytváří pro uskutečňování vzdělávacího programu vhodné realizační podmínky. Personální podmínky jsou každoročně aktualizovány ve Výroční zprávě o činnosti školy a vycházejí z dlouhodobého záměru rozvoje školy. Škola má zpracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který každoročně inovuje. Naplňování tohoto plánu slouží k zajišťování odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Učitelé úseku teoretického vyučování i odborného výcviku pro svůj další odborný růst využívají samostudium a semináře zaměřené na rozvoj pedagogických dovedností i na získávání nových odborných poznatků. Ve škole pracuje výchovný poradce a školní metodik prevence sociálně-patologických jevů.

Teoretické vyučování probíhá v kmenových (univerzálních) učebnách školy určených pro konkrétní třídy/skupiny žáků. Kmenové třídy jsou vybavené funkčním zařízením a v odpovídajícím rozsahu didaktickými pomůckami.

Pro výuku informačních a komunikačních technologií jsou k dispozici počítačové učebny. Kapacita učeben umožňuje dělení žáků na skupiny. Každý žák má při výuce ICT svůj osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet. Učebny pro výuku informačních a komunikačních technologií jsou zároveň využívány při výuce jazyků a dalších teoretických i odborných předmětů.

Tělovýchovné aktivity v rámci výuky tělesné výchovy mohou probíhat v pronajatých prostorách sportovní haly a na atletickém stadionu ve Vlašimi. Vybavení haly umožňuje výuku gymnastiky, sálových her a kondiční přípravu, vybavení stadionu umožňuje provádět všechny atletické disciplíny. Ke kondičním běhům je využíván lesopark sousedící s atletickým stadionem. Škola disponuje také vlastním sportovním areálem v OP Tehov, kde je možné využít např. fotbalové, basketbalové, volejbalové hřiště či doskočiště pro skok daleký. Ke kondičním běhům je v OP Tehov využíván lesopark RÚ Kladruby sousedící s areálem odloučeného pracoviště. V areálu Na Lukách ve Vlašimi probíhá v pronajatých prostorách koupaliště výuka plavání a v pronajatých prostorách zimního stadionu výuka bruslení.

Odborný výcvik je uskutečňován na vlastních pracovištích odborného výcviku a smluvních pracovištích fyzických a právnických osob. Všechna pracoviště splňují hygienické a bezpečnostní požadavky pro výuku žáků. Pracoviště jsou vytvořena dle jednotlivých témat odborného výcviku a patří k nim:

- cvičné kuchyně se základním kuchyňským vybavením;
- školní kuchyně se strojním vybavením – roboty, konvektomat, elektrická pec, elektrické pánve, fritéza, nářezový stroj, elektrická stolička a dalším potřebným vybavením;
- školní jídelny;
- cvičný bar a jídelna k nácviku obsluhy hostů.

Pro žáky, kteří mají v osnovách výuku a výcvik v řízení motorových vozidel, má škola zřízenou vlastní autoškolu pro výuku skupin B, T a C. Dále zde mohou všichni žáci školy v rámci hospodářské činnosti získat řidičské oprávnění po skupinu AM, A1, A2, B, B96, B+E a T.

Škola provozuje vlastní školní jídelny, ve kterých jsou poskytovány všem žákům svačiny a obědy. Ve školní jídelně v OP Tehov je poskytováno i celodenní stravování žákům ubytovaným v DM v OP Tehov.

Ve všech sborovnách a kabinetech mají učitelé i vychovatelé k dispozici osobní počítače zapojené v síti s rychlým připojením na internet. Na počítačích je odpovídající programové vybavení nezbytné k zajištění výuky a vzdělávání.

Žákům, učitelům i veřejnosti slouží webové stránky školy, umožňující i podporu vzdělávání.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování. Vychází z požadavku platných právních předpisů – zákonů, vyhlášek, technických norem i předpisů pro danou oblast. Prostory ve kterých je prováděna výuka, musí odpovídat vyhlášce č. 343/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Škola dbá na nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu, pravidelnou technickou kontrolu a revize, provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených s výukou a zejména s odborným výcvikem.

Žáci jsou seznamováni s problematikou ochrany člověka za mimořádných situací v souladu s právními předpisy pro krizové řízení a civilní nouzové plánování a prokazatelně poučeni vždy při úvodních hodinách jednotlivých předmětů o problematice bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany. Jsou instruováni o možném ohrožení zdraví a způsobech dodržování bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním (zejména při praktické výuce).

Škola se snaží vytvářet pro všechny žáky a zaměstnance prostředí a podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století a v souladu se Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání tím, že zajišťuje soulad mezi časovou náročností vzdělávání podle ŠVP a počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu. Chrání žáky před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy. Vytváří a dbá na dodržování zvláštních pracovních podmínek mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví.

Organizace výuky vychází z § 23 - § 27, a § 65 - § 68 Zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a ze souvisejících prováděcích předpisů v platném znění. Vzdělávání probíhá ve všech třech ročnících formou pravidelného střídání cyklů teoretického vyučování a odborného výcviku, přičemž důraz je kladen právě na propojení učiva teoretického vyučování a odborného výcviku. V prvním a druhém ročníku se střídá týden teoretické výuky a týden odborného výcviku, ve třetím ročníku se opakují čtrnáctidenní cykly, ve kterých proběhne vždy 7 dnů odborného výcviku a 3 dny teoretického vyučování. Ve vyšších ročnících mají žáci možnost absolvovat část odborného výcviku v reálných pracovních podmínkách na smluvně zajištěných pracovištích. Mimo vlastní přímou výuku se žáci účastní různých odborných kurzů a exkurzí, plánovaných besed a kulturních akcí podle aktuální nabídky.

Výuka je kontrolována ředitelem školy, zástupcem ředitele pro TV i vedoucím učitelem pro OV. Tyto kontroly jsou zaměřeny zejména na plnění tematického plánu učiva, docházku a chování žáků, průběh a ukončení výuky, hodnocení, motivaci žáků, dodržování BOZP, apod.

Základním dokumentem, který zajišťuje jednotnost v celém výchovně vzdělávacím procesu je Školní řád. Všichni zaměstnanci a žáci jsou povinni se se školním řádem seznámit a řídit se jím. Seznámení žáků se školním řádem probíhá průkaznou formou vždy na začátku školního roku. Záznam o poučení je uložen v třídní knize.

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem školy, který uvádí kritéria hodnocení chování žáků, výchovná opatření, kritéria hodnocení výsledků vzdělávání, podmínky opravných zkoušek.

9. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY

Škola je svým posláním a širokým spektrem dalších činností nedílnou součástí života města i regionu. Je členem Asociace kuchařů a cukrářů České republiky, se kterou úzce spolupracuje. Kromě toho je ve spojení s dalšími subjekty, s nimiž rozvíjí spolupráci v rámci odborné a učební praxe žáků, případně v rámci své doplňkové činnosti. Jedná se o hotely, restaurace, cestovní kanceláře, zámky, pracoviště se zaměřením na opravárenské služby, opravy zemědělské techniky, opravy osobních automobilů, zemědělské podniky a samostatně hospodařící zemědělce. Žákům, kteří mají zájem, umožňuje škola i zahraniční praxe. Pro naplnění stanovených úkolů a cílů je nutná mnohostranná spolupráce školy především se zákonnými zástupci žáků. V rámci této spolupráce je snahou školy aktivně zákonné zástupce do vlastního dění ve škole zapojit. K tomu je třeba jejich průběžná informovanost. Základními způsoby předávání informací je program Škola online, žákovské knížky, omluvné listy, pravidelné třídní schůzky, webové stránky školy, písemný, telefonický a osobní styk. Bez osobní a finanční pomoci rodičů by se neobešlo uspořádání společenských akcí školy, realizace některých exkurzí, účast na kurzech v rámci odborného výcviku (barmanský, kurz vyřezávání zeleniny, studené kuchyně baristický apod.).

V roce 2006 byla ustanovena Školská rada. Její pravomoc a kompetence vymezuje školský zákon ve znění pozdějších předpisů. Dlouhodobě ve škole působí jako poradní orgán vedení školy Spolek rodičů a přátel školy při SOŠ a SOU. Je složen ze zvolených zástupců rodičů žáků jednotlivých tříd. Jejich prvořadým úkolem je přenášet z řad rodičovské veřejnosti věcné připomínky, náměty a podněty k chodu školy, k její výchovně – vzdělávací činnosti. Tato zpětná vazba je pro vedení školy velice důležitá, protože napomáhá pružně řešit případné nedostatky v práci školy, akceptovat opodstatněné připomínky a podněty rodičů. Vzájemný dialog rodičů s vedením školy napomáhá předcházet mnoha nedorozuměním a přispívá k oboustranné vzájemné důvěře. Podporuje rozšiřování vzdělávací nabídky pro žáky (zajišťování stáží, odborných školení, besed, zajišťování přednáškové, lektorské a poradenské činnosti), rozvoj sportovních, společenských a kulturních akcí školy a podporuje sociálně slabší žáky. Jeho náplní je účelně hospodařit se získanými finančními prostředky od rodičovské veřejnosti a používat je výhradně na financování nadstandardních aktivit žáků školy.

Významná je spolupráce se všemi typy škol na území města a se středními školami ve Středočeském kraji, s vedením města a s řadou institucí působících ve městě.

Tradice školy jsou důležitým výchovným prvkem, v němž chceme vychovávat a vzdělávat žáky. Připomínání si nejen úspěchů našich žáků nebo absolventů, ale i seznamování se s historií budov, ve kterých se škola nachází, vede ke zvyšování sebevědomí žáků a jejich vztahu k hodnotám. K tomu vede i školou pravidelně organizovaná soutěž odborné dovednosti Pohár blanických rytířů pro školy z celé ČR.

Škola je také členem Asociace školských sportovních klubů. Organizuje sportovní aktivity nejen pro žáky školy, ale i pro mládež a dospělé obyvatele města a okolí. Jedná se např. o školní kolo, okresní a krajské finále Silového čtyřboje, školní přespolní běh ke Dni studentstva v přilehlém parku, sportovní den školy. Vybraní žáci se zúčastňují všech středoškolských sportovních her v rámci regionu a okresu. Dlouholetá je spolupráce s Ligou proti rakovině při účasti na Měsíčkovém dnu. Jsme součástí projektu Proměny života, jedná se o cyklus přednášek S tebou o tobě.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zákonné zástupce je velkým přínosem práce výchovného poradce a jeho spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně-pedagogickými centry.

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření 1. stupně se uplatňují bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně škola uplatňuje pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP), pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od 2. – 5. stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů, odborného výcviku, učební a odborné praxe, nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených RVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů, obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem, maturitní zkoušky. Žákům jsou poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek, speciálních didaktických prostředků, škola upravuje materiální a organizační podmínky výuky, podmínky přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazuje škola do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogickou intervenci – jedná se o zajištění předmětů speciálně pedagogické péče, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod., nebo pedagogickou intervenci – to je vzdělávání žáka v předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí výuku. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b ŠZ).

Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikům jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu

Erasmus), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou (školní poradenské pracoviště – ŠPP), která žáka vzdělává.

Podpůrná opatření prvního stupně

- uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ. §16 odst. 4ŠZ;
- představují minimální úpravu metod, organizace, hodnocení vzdělávání jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost;
- pokud nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola nebo školské zařízení žákovi využití poradenské pomoci ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření 1. stupně:

- stanovuje a vyhodnocuje škola podle Metodiky práce se žáky s potřebou podpůrných opatření;
- poskytuje se u mírných projevů vyžadujících speciální vzdělávací potřebu žáka ve školní práci;
- proces individualizace (odlišné postupy práce a didaktické úpravy) se volí, pokud se jedná o jednoho pedagoga, u kterého má žák problémy;
- PLPP zahrnuje formy, metody práce, motivace, hodnocení, úpravu výuky ve stanovených předmětech, určuje ŠPP, průběžně aktualizuje, vyhodnocuje max. po 3 měsících, hodnotí posun, vytváří portfolio žáka;
- s PLPP se seznámí všichni, kdo se podílí na vzdělání (vyučující, žák, zákonný zástupce, další pedagogičtí pracovníci podílející se na provádění tohoto plánu), nutné jsou i jejich podpisy;
- využívá školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik školní prevence, školní speciální pedagog).

Postup před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně:

- škola zajistí bezodkladné předání PLPP ŠPZ, pokud se žák podle něho vzdělával;
- poradenská pomoc ŠPZ může být na základě doporučení školy, uvážení zletilých žáků nebo zákonných zástupců nezletilých žáků, rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu;
- ŠPZ při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka vychází z charakteru obtíží žáka, speciálně-pedagogické, případně psychologické diagnostiky, informací o dosavadním průběhu vzdělávání žáka ve škole, plánu pedagogické podpory, údajů o dosavadní spolupráci žáka se ŠPZ, informací poskytnutých žákem nebo zákonným zástupcem žáka, podmínek školy, ve které se žák vzdělává nebo se bude vzdělávat, z posouzení zdravotního stavu apod.;
- ŠPZ doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření, projedná před vydáním doporučení návrh doporučených podpůrných opatření se školou, zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka a povede-li to k naplňování vzdělávacích potřeb žáka.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně se přijímají po projednání s příslušným ŠPZ a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka, zákonného zástupce žáka. Škola nebo školské zařízení může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným ŠPZ a s předchozím písemným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu žáka.

Individuální vzdělávací plán

- Povoluje ředitel školy pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na základě žádosti a písemného doporučení ŠPZ, na základě potvrzení sportovní organizace, že je sportovním reprezentantem, je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- IVP obsahuje závěry doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, příp. registrujícího lékaře, způsob poskytování individuální péče, vzdělávací model a další úpravy, doporučené učební pomůcky, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání, určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání. Zpracovává se bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Zpracování a provádění zajišťuje ředitel školy. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování.

Poskytování dalších forem podpory kromě podpůrných opatření uvedených ve ŠZ, škola poskytuje, např. speciální podporu žákům ze znevýhodněného sociálního nebo z odlišného kulturního prostředí, motivační nebo prospěchová stipendia poskytovaná školou podporovaných oborů vzdělávání s cílem podpořit aktivity vedoucí ke zvýšení počtu žáků v oborech perspektivních na trhu práce.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání SVP žáků a žáků nadaných, pedagogové dbají na:

- povzbuzování žáků při případných neúspěších a posilují jejich motivaci k učení;
- uplatňují formativní hodnocení žáků;
- poskytují pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů s ohledem na individuální obtíže jednotlivců;
- věnují pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytvářejí pozitivní klima ve třídě a ve škole;
- spolupracují s odbornými institucemi, se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně-právní ochrany žáka apod.);
- spolupracují s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak rodičů žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se ZŠ, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjišťují, jaká podpora byla žákovi poskytována na ZŠ);
- spolupracují se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením, se specifiky vzdělávání žáků se SVP a přístupu k nim je vhodně seznamují zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat jejich praktická výuka, zejména instruktora dané skupiny.

Škola realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů i učitelů OV zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných), aby uplatňovali adekvátní metody a formy výuky, hodnocení a vhodné komunikace s těmito žáky.

11. SEZNAM AUTORŮ

Vedoucí týmu: Mgr. Hana Hejhalová

Zpracovatelé:

Český jazyk a literatura	Mgr. Květa Koktová
Anglický jazyk	Bc. Zbyněk Vacek
Občanská nauka	Ing. Věra Jantošová
Matematika	RNDr. Eva Petřů
Tělesná výchova	Mgr. Jarmila Vaníčková
Informatika	Ing. Kateřina Macešková
Technologie	Mgr. Hana Hejhalová
Potraviny a výživa	Mgr. Věra Jindrová
Zařízení provozoven	Mgr. Hana Hejhalová
Stolničení	Mgr. Věra Jindrová
Odborný výcvik	Mgr. Martin Zvára, Jana Doubová, Helena Vosátková
Jazyková úprava:	Mgr. Květa Koktová
Grafická úprava:	Bc. Ondřej Pojmon